

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izdaja vsak četrtik in velja s polinno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za štiri leta 6 K. — Naročnina hrva Jugoslavije 22 K. — Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnina. — Posamezni listi stanejo, ki vsebujejo 4 strani 40 vin, na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Korolika cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Korolika cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od desetopne petitivret za enkrat K 1-50. Za večkratne oglaš primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 30 vin. — Inserati se sprejemajo do tozka opoldne. Reklamacije so pošiljne proste.

Dne 28. novembra vsi na volišče za našo Kmetško zvezo!

L. Vozenjak:

Dr. Korošec kot minister saobračaja (prometa).

Kot minister za prehrano je imel dr. Korošec vedne križe in težave, ker niso železnice spravile živil, pa tudi drugih predmetov v kraje, kamor jih je namenil. Velik nered in naravnost neverjetne tatvine so napotile njega in tovariše poslance, da so pri prvi priložnosti zahtevali, naj postane dr. Korošec minister za promet in napravi s svoje znano odločno-sjo red.

Naše zaupanje v dr. Korošeca je bilo zopet popolnoma utemeljeno: kar nista zmogla dva njegova prednika, namreč Vulovič in Draškovič, to je napravil on. To kažejo dejstva, ki jih navajamo v tem spisu.

Kakšne so bile železnice ob prevratu?

Kdor hoče pravilno in pravično oceniti delo dr. Korošeca kot ministra za promet, mora poznati stanje naših železnic po prevratu.

Železnice v Srbiji in Makedoniji so bile popolnoma razdejane. Ne en kolodvor, ne en most ni bil v redu. Vse je bilo razbito in razrušeno z dinamitom ali požgano. Poškodovani so bili tudi vsi predori ali tuneli. Razbite so bile seveda tudi večinoma lokomotive in osebni ter blagovni vozovi (vagoni).

Na Hrvaškem, v Slavoniji, v Banatu, Bački in Baranji so bile železnice ob prevratu deloma uporabne, toda neredi na Hrvaškem in naši državi sovražni madžarski železničarji so napravili prvo leto ogromno škodo. Kar se ni obrabilo v vojski, to so pa nalašč pokvarili ti železničarji in drugi nesposobni in brezobzirni ljudje.

Razmeroma dobro ohranjene so ostale bosanske železnice in tudi naše slovenske. Toda tudi pri nas je šlo kljub najboljši volji velikega dela železničarjev vse rakovo pot. Prometni železničarji so večinoma delali z veliko požrtvovalnostjo, toda kurilnice in delavnice, kjer se vrše poprave, so večinoma opekale. Komunistični in nemškutarški železničarji so delali vedno večji nered in bolj ko so jih božali ter jim zviševali plače, bolj so bili oni neredni in objestni ter niso hoteli nič slišati o svojih dolžnostih. — Delavoljni železničarji sami so začeli obupovati.

Slabi dr. Koroševi predniki.

V takšnem stanju bi moral voditi prometne ministrstvo mož trdne roke in organizatorične sile. A niti eno in niti drugo ni bilo pri Koroševih prednikih. Vukovič je bil frazer brez volje in energije do pozitivnega dela, Draškovič pa se je raje kot bankir pečal s finančnimi vprašanji in bil zaradi teh cele mesce odsoten. Za njega je v železniških zadevah potoval Kristan. V teh razmerah je nastopil naš dr. A. Korošec.

Korošec napravi red v ministrstvu.

Riba začne pri glavi smrdeti — pravi pregovor. Tako je bilo res tudi v prometnem ministrstvu. Uradniki so bili tam ali nezmožni, ali pa tudi leni in brezbrizni ter so zanemarjali svoje posle. Mnogo jih po cele dneve ni prišlo v urad ali pa le pozno in za malo časa. Kuhala in srebal se je turška kava, kakor se to vrši še sedaj v drugih ministrstvih. Ves ta nered in vse razvade je dr. Korošec odpravil tekoma par dni. Sam je prihajal rano in odhajal pozno. Poklical je v ministrstvo razne delavne može in se posvetoval z zaupniki, ravnatelji in organizacijami.

Dr. Korošec kaznuje podkupljive in neredne železničarje.

Največji križ je bil po bivših madžarskih in hrvaških železnicah z uradniki in delavci, ki niso hoteli poznati nobenega reda in nobene discipline. Veliko teh ljudi je raje verižilo, tihotapilo in kradlo, kakor pa pešeno delalo. Celo tako daleč so se izpozabili posebej železničarji madžarskega in boljševiskega mišljenja, da so nalašč kvarili stroje in povzročali nesreče. Z železno odločnostjo je napravil dr. Korošec tukaj red. Odpustil je iz službe in dal zapoditi preko meje celo vrsto takšnih brezvestnežev, in ko so drugi malomarni železničarji to videli, so začeli pridneje in vestneje opravljati službo, dobri in vestni pa so dobili zaslonbo in so z veseljem podpisali dr. Koroščevo delo.

Dr. Korošec zlomi komunistični štrajk.

Se enkrat so poskusili napraviti komunisti nemire in nered v državi, zato so organizirali znani železničarski štrajk, h kateremu so znani pridobili za prvi trenutek tudi one železničarje, ki prevratov niso hoteli. Dr. Korošec je ostal trden in neomahljiv in komunisti so izgubili bitko. To je bil za nje najhujši udarec in od tedaj nimajo komunisti moči in zaslonbe. Naše kmetško ljudstvo je takrat dobro razumelo, za kaj gre in je tudi hvaležno svojemu voditelju, ker je pri nas preprečil največjo nesrečo za državo in človeško družbo: razbrzdani ruski boljševisem in srbski komunistem. Ako bi dr. Korošec ne storil nič drugega za kmetško ljudstvo, kakor to, bi mu morali biti naši ljudje vedno hvaležni. Od zloma komunističnega štrajka se razmere na železnicah vidno boljšajo.

Število vlakov na naših železnicah.

Odkar je dr. Korošec minister saobračaja, se je število vlakov na naših železnicah več kot podvojilo. Tako imamo v območju beograjskega železniškega ravnateljstva sedaj vsak dan okroglo 60-62 vlakov. V območju ljubljanske inšpekcije imamo dnevno nad 30 vlakov. Pri zagrebški direkciji izkazujejo sedaj dnevno že 210 vlakov.

Gotovo vprašate, kako je bil mogoč takšen napredek? Odgovor imate v sledečem:

Dr. Korošec zahteva izvršitev pogodb.

Pod prejšnjimi ministri so se pač sklenile nekatere pogodbe, toda zanemarjali so se izpolnjevati od strani ministrstva in od tovarnih pogoji in tako so ostale pogodbe na papirju. Dr. Korošec je izpolnil obveznosti in zahteval vedno odločno, da so jih tovarne v inozemstvu tudi izpolnjevale. Tako smo pač dobili tudi nad 120 lokomotiv iz tujih držav.

Domače delavnice in kurilnice delajo boljše.

Odkar je dr. Korošec minister za promet, je napravil precej reda v delavnicah in kurilnicah. Sedaj se popravi dvakrat toliko lokomotiv in vagonov, kakor se je prej. Navedimo nekaj števil: Za časa Koroševega ministrovanja se je popravilo v državi, orej doma, okroglo 600 lokomotiv, dalje do 3000 vagonov za osebni promet in okroglo 9500 vagonov za blagovni promet. To je ogromno delo in ogromen napredek!

Zanemarjene proge se popravljajo.

Med vojsko ni nihče popravil prog in pragov (švelarji) so bili več kot napol gnjili. Nekoč mi je rekkel na poti iz Beograda slovenski železničar: „Gospod, če bi Vi in drugi popotniki vedeli, v kakšni nevarnosti ste, ko se vozite z brzovlakom po takšnih pragah, niti eden se ne bi peljal.“ Prepričal sem se sam, ko sem pri Vinkovcih v Slavoniji s prosto roko potegnil iz švelarja debeli žrebelj, ki bi naj držal šino (tračnico). In kdor se je zadnji mesec vozil med Zagrebom in Beogradom, je lahko videl cele kupe ved kot napol trohnelih pragov (švelarjev), ki so jih zdaj nadomestili z novimi. Cele proge so na ta način obnovili in sedaj se po teh krajih ni bači tozadvarne nesreče.

Dr. Korošec naroči nove moste.

Kot minister za promet je dr. Korošec naročil nad 400 večjih in manjših železnh mostov in mostičev ter drugih velikih konstrukcij.

Zgradba novih železnic.

Naš voditelj dr. Korošec je zaukazal izvršiti vse priprave za zgradbo novih železnic. Tako se je posebej začelo pripravljati trasiranje železnice iz Prekmurja na Stajersko in pa zveza Rogatec-Krajevina. Ko bodo preddela izvršena, se začnejo za podlagi teh načrtov železnice takoj graditi.

Dr. Korošec uredi oddajo vagonov.

Vsi naši trgovci in naše zadruge vedo, da pred Korošcem na hrvaških in bivših madžarskih železnicah ni bilo mogoče dobiti brez podkupovanja vagona za prevoz blaga. In že naloženih vagonov niso spravili naprej, ako nisi z bogatimi podkupninami potkupil najprej šefa, potem magacinerja, potem strojevodja in nazadnje vlakovodja. Tako se je za podkupovanje pri enem ali par vagonih moralo iati po 1000-4000 K samo v takšne namene. Brezvestni židovi in verižniki so onemogočili vsako pošteno in pravično razdelitev in oddajo vagonov. Tudi temu je napravil dr. Korošec popolnoma konec. Sedaj vpiše na vsaki postaji vsakdo sam v javno knjigo svojo zahtevo po vagonih in če vidi, da bi imel kdo najmanjšo protekcijo, lahko to javi in uradnik je takoj spoden iz službe. To se je prav mnogim dogodilo in tako imamo sedaj tudi v tem oziru pravico in red na državnih železnicah.

Varnost pred tatvinami

na železnicah je sedaj tudi neprimerno večja, kakor je bila pred meseci. To ve vsak popotnik in vsak trgovec.

Sklepna beseda.

Malokje so bile razmere tako slabe in predpogoji za mir in red tako majhni, kakor ravno v naši državi. Toda naš dr. Korošec je bil na mestu kakor minister za prehrano in je sedaj na mestu kot minister za promet. Nesebičen, nepodkupljiv, nedostopen praznim besedam gradi z železno voljo in z vztrajnim, neumornim delom državo, za katero je delal in tvegal svoje življenje. Naj lažnjivci lažejo, naj obrekovalci obrekujejo! Kdor je pošten in pravičen, ga mora spoštovati in ljubiti ter ceniti njegovo delo. To ogromno delo pa stane seveda tudi denar, kajti na prstih si lahko izračuna vsak preprosti človek, ko-

Žene in dekleta, Orli in Orlice, Vaša sveta dolžnost je, da spravite 28. novembra vse naše volilce na volišče!

Jako stane vse to, kar se je izvršilo in kar se še izvršuje.

Kaj pravijo o Korošcu v našem delu drugi?

Po Slavoniji in Banatu, po Srbiji in Makedoniji ljudstvo ne more prehladiti poštenega in odločnega delovanja našega voditelja. Srbski poslanci sami priznavajo to v najtoplejših besedah in srbski kmetje-poslanci, ki so bili pred meseci pri regentu, so mi povedali, da je tudi regent govoril o Korošču z največjim priznanjem. Cenimo delo svojega voditelja tudi

mi sami in zavedajmo se, da more tako delati le mož, ki ima trdne nazore, veliko znanje in nevpogljivo voljo, pomagati svojemu narodu. Le naša načela, samo naš program daje jamstva za dobro ureditev naše države. Zato pa niti eden naš mož ne sme zamuditi in zanemariti svoje dolžnosti. Vsi glasujemo za našo Slovensko kmetjsko zvezo. Naše osebe in naš program so nam jamstvo, da gremo boljši bodočnosti naproti, toda poraziti moramo nasprotnike, zmagati moramo mi. Dr. Korošec in Slovenska kmetjska zveza naj živi!

Dr. Korošec kot minister za prehrano.

Ob koncu svetovne vojske je bila za nas Slovence, pa tudi za hrvatsko Primorje, za Bosno, Dalmacijo, Hercegovino in Crno goro največja nevarnost, da nam pomeje od glada velik del našega ljudstva. Po uradnih izkazih bi morali imeti za skromno prehrano najmanj štirikrat toliko živil, kakor jih je bilo, da bi vzdržali do prihodnje žetve.

Vsi se spominjamo še, kako je avstrijska vlada s svojimi krutimi revkizicijami iztrebila kmetom hleve in kašče, da je bilo joj. Nikdo razun oficirjev in vojnih liferantov ni bil varen, da bo imel vsaj za sebe in svoje dovolj kruha. Strašne so bile prehranbene razmere v vojašnicah in na frontah; še strašnejše v krajih, kjer niso pridelali dovolj živil, a tudi kmetje s svojimi živili so bili v večni nevarnosti. Po mestih niso poznali ne žemlje, ne belega kruha, ktere ga so sedaj že spet začeli kritizirati in pretipavati.

Korošec skrbi pravočasno za prehrano.

Se pred koncem svetovne vojske je odšel doktor Korošec v Svico in v Pariz ne samo zaradi ustanovitve in ureditve nove države, temveč ravnotako tudi zaradi prehrane. V razgovoru in razpravah z eminentnimi zastopniki, posebej še z Amerikancem Hooverjem je zagotovil našemu izstradanemu ljudstvu dobro in poceni prehrano. Trst, Reka, Dubrovnik in Solun so bila pristanišča, kamor so prihajala potem naročena živila in druge najnujnejše potrebščine za našo jugoslovansko državo.

Prva dva prehranjevalna ministrana opravita nič.

V prvih mesecih smo dobili za organiziranje prehrane ministre, ki so kmalu dokazali, da ne poznajo potrebe in da niso kos svoji ogromni nalogi. Bila sta to Milivoj Jovanovič in Ribarac. Za njima je prevzel ministrstvo za prehrano naš voditelj dr. Korošec v skrajno nevarnem stanju. Ljudstvo je bilo že lačno in nezadovoljno. Korošec je takoj poklical svojega prijatelja in izredno delavnega ravnatelja Janka Jovana in ta dva sta se lotila dela z vso vneto.

Korošec preskrbi celo državo.

Ni minilo veliko tednov in že so bili vsi naši kraji oskrbljeni z moko, mastjo, soljo, jedilnim oljem in celo s sladkorjem!

Vsa živila poceni.

Vsi se spominjate, da pod nobenim ministrom za prehrano niso bila živila, pa tudi sol, petrolej, bencin in sladkor tako poceni, kakor tedaj, ko je bil Korošec minister za prehrano. Kako veselje je bilo ob Veliki noči 1919, ko smo imeli po vsej Sloveniji zadostni potrebščine, posebej še bele moke! Korošec je znal pridobiti, on je znal urediti in tudi primerno razdeliti. In to ni bilo lahko!

Koliko rabi Slovenija?

Samo naše slovenske pokrajine rabijo letno nad 20 vagonov olja, 25 vagonov mesečno masti, mesečno 700 vagonov krušnih žit, okroglo 8000 vagonov sladkorja za celo državo in od tega Slovenija vsak me-

sec nad 100 vagonov in petroleja letno 120.000 ton in ravno toliko približno tudi soli.

Spomnite se na cene, spomnite se na red, ki smo ga tiste mesece imeli, pa boste sami zaključili pravilno, ali je delal, Korošec dobro in vnefo za ljudstvo ali ne! Kateri poznejši minister za prehrano lahko pokaže na enake uspehe, kakor jih je imel on!

Korošec rekvirira?!

Meseca maja 1919 je kazala po državi letina bolj slabo in veliki posestniki in podjetniki so začeli skrivati svoje obilne zaloge, ker so mislili z njimi spekulirati. Toda Korošec jim prekriža račune. Izjavi v zbornici, da bo jim rekviriral zaloge in posledica je bila, da je imel do nove žetve dovolj živil na razpolago. Takrat je zagnal po liberalnih listih liberalni poslanec Ribnikar krik, češ, da bo rekviriral Korošec pri naših kmetih. Rad bi spravil s svojo zlobnostjo pri kmetjskem ljudstvu Korošca ob veljavo. To je delal ravno isti Ribnikar, ki ni mogel v vojskinelem času napraviti dovolj načrtov za revkizicije mleka in ni imel nikdar dovolj ostrih kazni kot tržni komisar v Ljubljani. Toda Korošec se za Ribnikarjeve hujškarije niti zmenil ni in ljudje so videli, da pri nas ni bilo niti sence kakih revkizicij. Izkazalo se je zopet, kako nasprotniki obrekujejo našega voditelja in lažejo.

Poznejši ministri za prehrano.

Za Korošcem so bili ministri za prehrano: socialist Bukšeg in demokrat Jojič. Mimogrede tudi radikalec Stanišič. Najdalje je ministroval prav absolutistično skupaj z demokrati Bukšeg in tudi prav pošteno pokvaril, kar je izvršil Korošec. Prej imenovani ravnatelj Jovan je imel vsega dovolj in je raje zapustil Beograd. Sedaj stoji ministrstvo za prehrano tako, da bi bilo boljše, ako bi se opustilo.

Zaključek.

Iz navedenega sta videli, da je dr. Korošec tudi kot minister za prehrano storil v popolni meri svojo dolžnost in da je bil pravi mož na pravem mestu. Vsi ste doživeli to dobo, vsi veste, kako je bilo! Dejavanja se sama najbolj hvalijo. Dr. Korošec je govoril svojemu prijatelju, Kreku na grobu besede: „Videl si, kako naš narod trpi; čutil si žnjim in zato si ga tem bolj iskreno ljubil. Videl si njegovo siromastvo, zato si skrbel za njegov kruh; videl njegovo zanemarjenost, zato si skrbel za prosveto“ itd. Te besede veljajo v polni meri tudi o Korošču in njegovem delu. Saj je bil istočasno tudi še minister, kateremu je bila izročena skrb za osirotelo in zanemarjeno in zavrženo dečo. Tudi to panogo socialnega dela je naš voditelj uspešno reševal.

Tako smo na kratko osvežili zopet v spominu delo našega voditelja. Z zaupanjem lahko gre naše ljudstvo zanj kot našim voditeljem v volilni boj, saj on uresničuje le naš krščanski ljudski program. Zmožnost ima, vest in srce pa tudi. Ko ga nasprotniki blatijo in se lažejo, se on trudi in dela. S svojim življenjem in s svojim delom odgovarja in pa vedno postavi na laž. Zato pa somišljeniki v boj za pravične ljudi in vašo pravično stvar! Glasujte za naša voditelja Korošca in Roškarja, glasujte za svojo Kmetjsko zvezo!

Slovenskim ženam in dekletom!

(Predavala na poučnem shodu Dekliške zveze pri Sv. Jakobu v Slov. goricah njena predsednica).

„Slovenska žena in dekle, bodi zavedna! Zavedaj se, da je le izobrazba prava in varna podlaga narodnemu blagostanju! V tem smislu se vršijo, mladenke drage, naši mesečni poučni shodi. Danes pa, tovarišice moje, bi rada potekala na vašo zavednost v še eni drugi reči, od katere je v veliki meri odvisno, ali bo v bodoče slovenskemu žensstvu odprta pot duševne in telesne izobrazbe. Mislim na veliki pomen prihodnjih volitev v ustavotvorno skupščino.

Predrage, ne more se dovolj resno naglasiti, da imamo tudi me ženske sveto dolžnost in pravico, da zanimati se tudi za javno življenje. Me moramo sodelovati pri razvoju našega javnega političnega življenja, me imamo pravico in dolžnost moške kontrolirati v njihovem delu v javnosti, posebno pri različnih volitvah. Preresni so danes časi, preveč usodepolna bo za celo bodočnost prihodnja državna skupščina, da bi tudi me ne posegle v volilno borbo in politično vrvenje današnjih dni. Sestre, zavedajmo se v teh za našo bodočnost usodepolnih dneh naše svete naloge, da vplivamo na volitve v dobrem krščanskem smislu.

Zmaga nasprotnikov — pro pad ženstva.

Ni vse ono, prijateljice ljubljene ali volji vaš brat, vaš oče, mož ali sin ali prijatelj tako, kakor se ravno njemu prav zdi, ker je morebiti pod slabim vplivom prestale vojske ali nam krščansko kmetjskemu ljudstvu sovražnih časnikov. Če bo z glasom naših moških izvoljen za poslanca mož, ki prisega na samostojno-liberalni ali socialdemokratski program, ki ne pozna nobene vere, si lahko mislimo, da je s tem zadan hud udarec tudi naši sreči, naši časti in našemu ponosu. Kakor vam znano bi radi so cjalni demokratje spravili do moči in oblasti le mestno delavstvo, bi radi liberalci, ki se imenujejo med nami Samostojni, spravili ves kmetjsko delavski stan pod oblast krutih kapitalistov-bogatinov, bi rade vse te stranke, ker ne priznajo svojim zahtevam krščanske podlage, uvedli prosto ljubezen in ločitev zakona, bi radi odpravili iz sol verski pouk. Predrage sestre, če se to zgodi, potem smo me ženske prve pahnjene v brezmejno nesrečo. Kdo bo največ trpel, če vsled socialnodemokratskega in liberalno-samostojnega programa propade naše blagostanje, ali ne v prvi vrsti in največ me ženske. In če se vpelje prosto ljubezen in ločitev zakona, ali ne bomo tavale okoli po svetu zlorabljene, v starosti zapuščene enake sužnjam z bridko zavestjo, da je pokopana naša sreča, da je pokopana naša čast in naša človečanska pravica?! In otroci, brez pravega pouka v hiši staršev in brez verouka v šoli, oh kako bodo nesrečni! Kakšni rod bo zrasel iz njih? Ali ne sami roparji, tatovi, nečistniki in kar je še drugih človeških strasti? In kakšna je potem bodočnost našega ljudstva! Nikdar ne bode prišlo do miru in blagostanja!

Slovensko ženstvo, na plan — v volilni boji!

In ker vedo socialistične in liberalno brezverne stranke, da naše ženstvo nikdar ne more dovoliti v take nakane, zato so ravno kmetijskim in drugim ženskam na deželni hoteli vzeti in za to ustavotvorno skupščino tudi vzeli volilno pravico. Vedo pa tudi, da se bodo njihovi protiverski in prot državni poskusi posrečili še le tedaj, kadar bodo ženstvo pahnjeli v nesrečo, zato bodo vse poskusili, da v zakonodaji dosežejo svoje naši zemeljski in večni sreči nevarne sklepe.

Slovenska žena in slovensko dekle, če ti je toraj tvoj lastni blagor, blagor ženstva sploh, s tem blagor našega potomstva kaj na srcu, če hočeš, da se bo naše gospodarstvo spravilo na boljše pot, kakor je danes, vplivaj na moške volilce, da ne grejo na li-manice različnim agitatorjem našemu gospodarstvu in naši veri sovražnih strank.

Vplivaj posebno na mladeniče, naj pomislijo, da bodo postali enkrat očetje in gospodarji, da bodo dobili otroke in bodo postali stari, tistikrat jim ne bo nič pomagala brezverna stranka; dokaži jim, da je sedaj na njih, zidati si srečno bodočnost s tem, da volijo moža, ki kandidira na krščanski program in ki se tega programa ne sramuje javno povedati, naj volijo moža, ki sam vestno izpolnjuje dolžnosti očeta, gospodarja in svoje verske dolžnosti, ker le ta bode imel zmožnosti in srca in odločnosti dovolj, delati za častni gospodarski blagor svojega bližnjega, med tem ko bo brezverni ali mlačni poslanec gledal le na svoje lastne koristi, ker ne pozna božje zapovedi: Ljubi svojega bližnjega!

Žena — apostol krščanstva.

Sestre predrage! Res lepa je lastnost vere in dekleta, ki je najraje doma, ki najbolj ljubi svoj dom in se najraje briga, da bo postala dobra in vzorna gospodinja in vzgojiteljica; saj smo o tem že veliko slišale pri naših poučnih shodih, danes vam pa klikem ravno zato, ker hočemo, da bomo lahko dobre gospodinjice in srečne vzgojiteljice, je treba, da sedaj javno nastopimo, da sodelujemo v društvih, da agitiramo za izvolitev krščanskih mož. Če imajo v skoraj vseh drugih državah ženske pravice voliti in biti voljene in si smejo tako z lastnim glasom graditi svoje

Volilno pravico Vam hočejo vzeti!

Državni odbor, v katerem imajo večino liberalci, so razporedili volišča tako, da bi ponekod volilci morali iti po štiri ure daleč volit. Samo en primer: Volišče Laško obsega pet župnij: trg Laško, Sv. Jodert, Sv. Miklavž, Sv. Lenart del Dola. Takih primerov je na Štajerskem blizu 20. S tem hočejo liberalci doseči, da pristaši Kmetjske zveze ne bi šli voliti in bi tako naša stranka dobila pri volitvah manj glasov. Liberalni Samostojni kmetijski stranki to ne bo škodovalo, ker imajo itak malo pristašev in ti bodo gotovo šli volit, če bi bilo tudi 10 ur daleč. Pač pa mislijo, da vsled tega mnogi naši pristaši ne bodo šli voliti.

Taka razporeditev volišč je kričeča krivica nad kmetjskim ljudstvom. Kdo bo trpel najbolj, če bodo izvoljeni nesposobni in slabi poslanci? Kmetjsko in delavsko ljudstvo. In ravno kmetjskemu ljudstvu hočejo liberalci onemogočiti, da bi volilo! Liberalni advokati in samostojni gostilničarji in mešetarji hočejo sami voliti in zopet sami vladati, brez ljudstva in proti ljudstvu; Da bi zopet lahko ljudstvo izkoriščali, kakor so ga tedaj, ko so mu odvzeli 20%, izmenjali 4 krone za 1 dinar, ko so z izvozničarstvom in vvoznjem povzročili draginjo. Da bi tem laže spravili Slovence pod centralistično vlado in uvedli brezversko solo in civilni zakon! Tako vas hočejo opehariti na volilno pravico.

Pristaši Kmetjske zveze! Dajte na te krivice odina primeren odgovor:

Pojdite 28. novembra vsi voliti!

In če bo tudi 3 ali več ur daleč! Tudi če bo dež, sneg, slabe vreme! Ne dajte si vzeti volilno pravico od liberalcev!

Kdor ne gre voliti, izdaja kmetjske in delavske koristi in pravice!

Naše znamenje na kandidatni listi je

r d e č k r i ž

bez celo kandidatno listo,

ki je nalepljena na glasovalno skrinjico.

Na kateri skrinjici boste videli r d e č k r i ž,

v tisto spu t t e krogljico!

srečo, zakaj bi pa me katoliške Slovenke ne imele pravice vsaj agitirati za izvolitev mož, kakoršni so potrebni, da nam postavijo srečno domovino, ako jih že same ne smemo voliti? Na delo torej, sestrice, na delo brez strahu! Zakaj bi se bale me, ki hočemo resnično srečno storiti svoj narod, če se pa pred nobeno lažjo in hudobijo ne boje oni, ki hočejo z vami pahnuti naš narod v časno in večno nesrečo!

Na delo tovarišice, me delamo z resnico in božjo pomočjo, zmagati moramo nad onimi, ki delajo z lažjo proti Bogu. Gotova je resnica, da je velika večina naših mož in mladeničev volilcev krščanskega prepričanja in se ne bodo strašili pred malim številom zaslepljenec; ko bodo volilci videli Vaše vztrajno delo, bodo še z večjo odločenostjo se postavili pri volitvah za naše krščanske kandidate in ne samo Sv. Jakob, ne samo prelepe Slovenske gorice, cela naša ljuba Slovenija bo dobila drugačno lice.

Zmaga krščanskih mož — sreča družine.

Mladenke, žene! Lepo število — saj Vas je več kakor dve sto tukaj — nam daje prepričanje, da se zavedate, kako silno nam je potrebna izobrazba. Prihajate sem, da se naučite veliko koristnega za svoje vsakdanje življenje. Danes sem vam po svojih slabih močeh odprla novo pot vašemu delu. Sirimo, prijateljice našo krščansko misel med naše ljudstvo! Bodimo apostoli te misli med našim narodom! In prva

in najbližnja priložnost širiti krščansko misel med naše ljudstvo je, da zanesemo v sleherni slovenski hišico prepričanje, da je naša bodočnost odvisna od tega, kakšni poslanci bodo izvoljeni. Sirimo misel najprvo med naše žentstvo, da je dolžno sodelovati v javnosti, pri volitvah in v društvi, ker gre v prvi vrsti za njegovo srečo ali nesrečo. Izginiti mora iz naših vrst misel, da to ni za nas. Izginila je ta misel iz vrst ženstva v drugih deželah in mislim, da ste se dovolj prepričale, da mora izginiti tudi iz nas. Na nas, sestrice, na slovenski ženi in na slovenski dekletu sloni v prav današnjih časih naša bodoča sreča ali nesreča.

V boj za našo zmagalo!

Kakor so klicali nekdanji slovenski kmetje: „Le vkup, le vkup uboga gmajna!“ tako bi vam zaklicala danes tudi jaz: Le vkup, le vkup Slovenke vrie in pripravimo se na volilni boj! V boj proti našemu dvojnemu sovražniku: socialni demokraciji in samostojnemu liberalizmu! Na delo, da nas ne prekosijo v svojih hudobnih naklepih!

Zborovalke predrage! Končati hočem! Na kratko sem vam povedala priproste svoje misli; ne sicer v tako lepi obliki, kakor različni volilni agitatorji, — saj vendar priprosto dekle ne zna in ne more in pa tudi noče govoriti v puhlih lepodonečih stavkih. Besede pa, ki sem vam jih povedala, so mi prišle iz srca in želim, da bi tudi v vaših sreih našle močen odmev!

Dr. Korošec doseglje manjše davke.

Demokratski finančni minister Stojanovič je hotel na lasno roko proti zahtevam poslancev Kmetijske zveze iztirjavati previsoke davke, ki jih je določil v proračunu. Liberalci so bili stem zadovoljni. Poslanci Kmetijske zveze, načelno dr. Korošec, so zopet odločno zahtevali znižanje davkov. Dr. Korošec je izjavil, da odstopi kot minister, ako minister ne sprejme vsaj najvažnejših davčnih olajšav. Minister Stojanovič je nato moral sprejeti sledeče davčne olajšave:

1. Trošarina na mošt iz sadja (jabolčnik, sadjevec, tuklo, pijačo) se popolnoma odpravi.
2. Davek na vino bodo plačevali samo konsumenti (kupei).
3. Zganjekuha bo prosta do 6 izlivov v malih in do 7 izlivov v velikih kotlih (dvakrat toliko, kakor je finančni minister prej določil).
4. Osebnodohodninskega davka so prosti vsi, ki imajo na leto manj ko 4800 K čistega dohodka (eksistenčni minimum).
5. Zemljiški davek, ki ga je finančni minister zvišal štirikratno, se zniža povsod na trikratni iznos.
6. Trošarina od olja in davek na kvas se popolnoma odpravi.
7. Odelektričnih žarnic izpod 10 svet se ne plača ničesar.

Politični ogled.

Jugoslavija. Pogajanja med Jugoslavijo in Italijo radi jadranskega vprašanja so se začela v pondeljek v Rapallu pri Genovi. Pogajanja bodo baje kmalu zaključena. — Naše čete so zasedle mesto Caribrod, katerega je prisodila mirovna konferenca Srbom. (Caribrod leži ob bulgarsko-srbski meji). — Sedanje narodno predstavništvo menda ne bo več sklicano, ker so vsi poslanci zaposleni v volilni borbi.

Italija. D'Annunzio je zasedel skalnato obrežje, ki tvori vhod v bakarsko luko. Pri tej priliki je prišlo do spopada med našim in italijanskim vojaštvom.

Rusija-Poljska. Poljaki in Rusi se pogajajo za končnoveljavní mir v Rigi. Boljševiška armada silno napada generala Wrangla, ki se umika preu boljševiki.

Amerika. Zedinjene države imajo novega predsednika, republikanec Hardinga, ki je bil izvoljen z ogromno večino mesto Wilsona.

Domača politika.

Samostojno-liberalna zveza.

Liberalni „Ptujski list“ piše v št. 44 z dne 31. oktobra sledeče: „Program SKS, Samostojne kmetijske stranke se ne razlikuje bistveno od programa JDS (liberalne stranke), razun da druží JDS (liberalna stranka) v sebi vse sloje, SKS (Samostojna) pa se omejuje na Kmetijski stan. Ker pa je za reševanje državnih vprašanj potrebno velikih strank, je pričakovati, da bosta stranki pri teh vprašanjih enotno nastopili in se v doglednem času strnili v enotno stranko.“ To je imenitno priznanje tega, kar mi že nad eno leto trdimo in smo tudi dokazali, samostojneži pa hinavsko tajijo. Program Samostojne je torej isti kakor program liberalcev. Kakšen program pa imajo liberalci? Vodja liberalcev, dr. Žerjav je jasno povedal najvažnejšo točko liberalnega programa: „Klerikalizem (to je katoliško Cerkev, op. ur.), ki ga vodi šef v italijanskem Rimu (to je papež, op. ur.) bomo preganjali, dokler ga ne preženemo iz Jugoslavije. Treba ga je zatreti.“ Tudi Samostojni hočejo torej preganjati in zatreti katoliško Cerkev. Liberalci hočejo raztrgati Slovenijo v dve okrožji, da bi tako razkosane Slovence tem lažje komandirali iz Beogra-

8. Določba, da se davki za Slovenijo posebno povišajo se ukine.

9. Desetek (procente) so hoteli zvišati za 100%. Korošec in Kmetijska zveza je dosegla, da se ne zviša desetek.

10. Najvišje finančno sodišče za Hrvatsko, Dalmacijo in Slovenijo ne bo v Beogradu, ampak v Zagrebu.

S temi uspehi svojih poslancev gre Slovenska kmetijska zveza v volilni boj. Davkov vam niso znižali liberalci; dr. Kukovec njihov vodja za olajšavo davkov še ust ni odprl. Tudi samostojneži. Kukovecvi zavezniki, vam niso davkov olajšali: oni znajo samo ljudstvo razburjati, sejati med ljudstvom nezadovoljnost, znajo tudi delati velikanske obljube. Storili pa za kmetijsko ljudstvo dosedaj še niso nič. Se manj so pripomogli k znižanju davkov socialisti in komunisti, ki jih ni druga ko dolg jezik in polno obljub.

Znižanje davkov so vam dosegli samo poslanci Slovenske kmetijske zveze in njih voditelj dr. Korošec. Naši poslanci so zahtevali še večje olajšave davkov, a jih niso mogli doseči. Pomisliti je treba, da je vseh poslancev blizu 300, naših pa samo 18, ministrov je vseh 18, med njimi pa je zastopal Slovence dr. Korošec sam, ker prijatelj samostojnih, liberalcev dr. Kukovec ni za znižanje davkov storil nič.

da! Tudi samostojneži hočejo isto. Liberalci hočejo svobodni izvoz, ki bogati velikaše in dela draginjo. Za svobodni izvoz so se izrazili tudi Samostojni. Liberalci so proti ženski volilni pravici. Ravnotako samostojni vodijo seboj ženske ki govoriijo na samostojnih shodih proti ženski volilni pravici! In še v drugih rečeh so si enaki. Blagor Slovencem in kmeti skemu ljudstvu, če zmagajo 28. novembra samostojneži in liberalci! Potem bomo še lahko dolgo živeli v znamenju veriženja, izvoznicarstva, odiranja, zatiranja Cerkve in vere, pridružila se bo še svobodna šola in civilni zakon!

Poslušajte, kako vas farbajo!

Samostojna — organizirana od liberalcev. V „Slovenskem Narodu“ št. 254 z dne 6. novembra in v „Juru“ št. 67 z dne 7. novembra piše tajništvo liberalne stranke: „Pod vplivom pokreta Samostojne kmetijske stranke so nekateri posamezniki iz naših organizacij v izdatni meri posvetili svoje moči novemu kmetiskemu gibanju“ (t. j. Samostojni kmetijski stranki). Tako priznavajo liberalci svojo zvezo s Samostojno. Samostojni zapeljivci pa še vedno ljudstvo farbajo, da niso liberalni. Kdo pa so tisti nekateri posamezniki, ki so organizirali Samostojno? Eden med tistih je dr. Žerjav, ki so ga hodili samostojni lausko leto pozdravljati v Ljubljano. Tisti dr. Žerjav, ki je v svojem govoru izjavil, da je treba katoliško Cerkev iz Jugoslavije izgnati in zatreti! Drugi je dr. Kukovec, ki je pisal, da naj se vrednost naše krone desetkrat zmanjša. Tisti dr. Kukovec, ki za olajšanje naših davkov v ministrskem svetu ni znil niti besede. Kandidat Samostojne pa je večkratni milijonar Pahernik, ki je bil deslet ves čas odbornik liberalne stranke v Celju. In še mnogo drugih!

Volilci, izpreglejte!

„Samostojna“ ima kot prvega kvalificiranega kandidata vseučilišnega profesorja dr. Bogumila Vošnjaka. Kdo je to? To je najožji prijatelj dr. Žerjava, ki hoče z mladimi liberalci zatreti vso našo svobodo in centralizirati vse v Beograd. Dr. Vošnjak je bil v komisiji, ki je pripravljala ustavo in on je tam s svojim delom dokazal, da je proti temu, da bi imeli Slovenci svoj pokrajinski zbor, kjer bi odločevali in gospodarili sami s svojimi zadevami. Dr. Vošnjak je kapitalist in si je znal dobro žepe flikati. Bil je tajnik pri mirovni konferenci in je vlekel tam vsak dan 2000 do 2500 kron: reci dvatisoč do dvatisočetsto kron. Sedaj je bil v ustavni komisiji in je imel po 50 di-

narjev dijet na dan, zraven ima plača vseučilišnega profesorja. O trpljenju in težavah našega Stajerskega ljudstva ne zna nič, ker je kot sin prvaka živel v razkošju. Ima ženo, ki je strašno častihlepna in bi rada postala ministrovka. Takšne ljudi stavi Samostojna na prvo mesto. Volilci izpreglejte, da vas samostojni liberalci ne prodajo!

Kdor glasuje za Kmetijsko zvezo, glasuje za samoupravo Slovenije!

Kmetijska zveza.

Volilni shodi KZ.

V nedeljo, dne 14. novembra:

- Limbuš pri Mariboru, ob 9. uri.
- Smarje pri Jelšah v župnišču po rani maši.
- Grlice pri Flor. Verku ob treh popoldne (Sladkagora, Sv. Peter, Sv. Ema, Zibika).
- Podsreda po večernicah.
- Sv. Peter pod Sv. gorami, po rani maši.
- Sv. Lovrenc na Pohorju, po rani maši.
- Cirkovce pri Pragerskem po ranem sv. opravilu pri županu Goljatu.
- Petrovce, po rani maši.
- Galicija, po večernicah.
- Ormož po rani maši.
- Velika Nedelja po pozni maši.
- Sv. Lenart (Cvetkovec) popoldne ob treh.
- Sv. Marko pri Ptuj.
- Središče po večernicah.
- Sv. Lovrenc na Dravskem polju po pozni maši.
- Majšperg, po večernicah.
- Št. Ilj v Slov. gor. po rani sv. maši v Slov. Domu.
- Marija Snežna po rani maši.
- Št. Janž na Vinski gori po rani sv. maši.
- Slivnica pri Celju (pri podružnici Sv. Helene) po večernicah.
- Studenice po rani maši.
- Veržej po rani maši.
- Razvanje pri Hočah, popoldan.
- Svečina po večernicah v gradu.
- Sv. Stefan pri Smarju po večernicah.
- Vitanje po rani maši.
- Ptujska gora po rani maši.
- Sv. Marjeta pri Ptuj po rani maši.
- Slovenjgradec, po rani maši.
- Št. Ilj pod Turjakom, ob treh popoldne.
- Buče pri Kozjem po večernicah.

V nedeljo, dne 21. novembra:

- Slov. Bistrica, po pozni maši v hranilnici.
- Črešnjevce, po rani maši.
- Polzela, po večernicah.
- Št. Pavel pri Preboldu, po rani maši.
- Št. Jurij ob Taboru, po rani maši.
- Spodnja Sv. Kungota, po sv. maši ob pol 11. uri v župnišču.
- Sv. Barbara v Slov. goricah ob 10. uri dopoldne.
- Sv. Rupert v Slov. goricah, po rani maši.
- Sv. Jurij ob Ščavnici, po rani maši.
- Mala Nedelja, po pozni maši.
- Stara cesta pri Ljutomeru, popoldne ob 3. uri.
- Kamnica pri Mariboru, po rani maši.
- Dramlje, po prvem opravilu.
- Sv. Boltenk na Kogu, po sv. maši.
- Slivnica pri Mariboru, po rani maši.
- Sv. Peter pri Mariboru, po rani sv. maši.
- Mozirje, po rani maši.
- Kokarje, ob pol 12. uri dopoldne.
- Negova, po rani sv. maši.
- Sv. Urban pri Ptuj, po rani sv. maši.
- Dornova, po večernicah.

Poročila.

Volilni shod Kmetijske zveze v Jarenini dne 7. t. m. se je dobro obnesel. Mnogoštevilni udeleženci, so z zanimanjem sledili govornikom: g. Roškarju in g. dr. Leskovarju. Prepričani smo, da kakor vedno bodo tudi dne 28. t. m. storili Jareninčani svojo dolžnost, ter volili edinele kandidate Kmetijske zveze.

Izborni se je obnesel shod Kmetijske zveze v Hočah dne 7. nov. Prostorji v gestilni Rotner so bili nabit polni. Prišli so tudi nasprotniki, ki so pa bili čisto mirni. Shod je otvoril domači g. kaplan Kljun, zelo delaven in marljiv gospod. Predsednikom se je izbral brez ugovora g. župan Vernik. Govoril je nad jedno uro dr. Fr. Jankovič o programu Slov. kmetijske zveze in nasprotnih strank. Navzoči so ga poslušali z veliko pozornostjo in mu pritrjevali zelo navdušeno. Ta shod bo brezdvomno rodil prav dobre sadove.

Po poznem sv. opravilu v cerkvi Sv. Lenarta v Pivoli se je zbralo precejšnje število slovenskih volilcev na shodu Slovenske kmetijske zveze v viničarji gostoljubnega g. Karola Visočnik. Predsedoval je g. Falež. Govorili so gg. dr. Fr. Jankovič, Kljun in Florjančič. Konečno se je sprejela resolucija, ki zahteva predvojno razmerje v cenah, kar kmet prodaja in nakupuje. Sedanje razmerje je za kmeta skrajno neugodno in krivično.

Vz gledno dobro obiskano, lep in navdušen volilni shod je priredila Kmetijska zveza preteklo nedeljo v Vurbergu. Dobro obiskanemu shodu je

predsedoval blagi mladenič-posesnik in organizator Rastl. Poročala sta na shodu dr. Juvan in Golec iz Maribora. Vsa vrta, skoz in skoz organizirana vrubarška župnija je od zadnjega hlapca in viničarja do najumovitejšega posestnika v taboru Kmetске zveze. Vrubarška župnija je eden najlepših vzgledov viška politično-krščanske, gospodarske in narodno budne organizacije.

Sv. Vid pri Pišju. Volilni shod Kmetске zveze se je vršil pri nas v nedeljo 7. novembra. Shodu je predsedoval župan Jakob Vaupotič. Govoril je prvi Anton Meško o položaju kmetскеga stanu in o nalogah ustavodajnega državnega državnega zbora. Pozival je volilce, naj se vsi 28. novembra udeležijo in s tem store svojo versko, državno in stanovsko dolžnost, ker sicer bi znale pri nas zavladati stranke, ki bi našega kmeta spravile v revščino. Nato je govornik iz Maribora v daljšem govoru razložil način volitev in razvil važnejše točke programa SKZ in SLS. Vsi navzoči volilci so odobrili ta program posebno še točke, ki govore o avtonomiji za Slovenijo in o davkih. K koncu se je razvil razgovor o krajevnih zahtevah. Posebno važna zadeva je regulacija Drave, Dravinje in Poljskave, katere zadnja posebno mnogo škode napravi pri kmetih. Zelo so se pritoževali navzoči še visoko trošarino, ki je neobhodno predmetenad vse mere podražila. Shod se je zaključil z objubo, da bodo navzoči ne le glasovali za Slovensko kmetско zvezo, ampak tudi delali in agitirali, da bo de zmaga lepa in častna. Bog živi Kmetско zvezo!

Sv. Trojica v Halozah. V nedeljo 7. t. m. je bil pri nas prav dobro obiskan shod Kmetске zveze v spodnji dvorani župnišča. Nad 200 zborovalcev je pazljivo sledilo besedam govorника. Ker napovedani govorniki (iz Maribora) vsled slabega vremena in daljave niso mogli dospeti, je novodošli g. župnik P. Peter Zirovnik vse potrebno razložil o zaslukah in programu Kmetске zveze pred drugimi strankami in tudi opisal, kako se bo na novi način volilo. V navduševalnih besedah se mu je za to zahvalil predsednik shoda trojički župan g. Ant. Turk. Ob sklepu so vsi zborovalci protestirali proti krivični naredbi, da bi imela tukajšnja župnija, ki je ena najbolj širnejših s 6 občinami in 6 urami v premeru samo eno volišče pri Novi cerkvi, med tem ko bo imela sosedna precej manjša župnija Sv. Vida, kakor tudi druge na več krajih volitve. So že vedeli, zakaj so nam Trojičanom to naložili. Ta ogorčen ugovor se je odposlal ministrstvu. Voliti pa pojdemo neustrašeno po slance Kmetске zveze.

V Leskovecu v Halozah sta se vršila 7. t. m. dva shoda Kmetске zveze. Oba sta bila prav lepo obiskana. Ljudstvo je z zanimanjem poslušalo govorника, ki je pojasnil program Kmetске zveze pa tudi dokazal gojlivost Samostojne, ki se dela kmetско stranko, v resnici pa je stranka liberalnih gostilničarjev, trgovcev, mešetarjev, nekdanjih rekvizitorjev in kmetskih oderuhov. Leskovčani se ne da mo motiti od raznih samostojnežev, ki lažijo od hiše do hiše, da bi nas premotili in zapeljali v Samostojno. Mi ostanemo zvesti Slovenski kmetски zvezi in bomo z njo volili, kakor smo z njo volili leta 1911 skoro vsi razun par Stajercijancev, ki so zdaj huđi samostojneži.

Zavrče. Shod Kmetске zveze se je izvršno obnesel. Poročal je dosedanji poslanec J. Vesenjak ter posebej povdarjal važnost volitev za konšt tuanto. Tu di razna gospodarska in socijalna vprašanja je obravnaval, posebej govoril še o viničarskem vprašanju. Možje so soglasno sklenili, da zanesljivo gređo na volišče in glasujejo za Kmetско zvezo. Dne 21. nov. imamo še en shod in sicer v Turškem vrhu, kjer imamo praznane in izkušene naše somišljenike.

Samušani. Pretedko nedeljo smo sklicali shod Kmetске zveze k našemu županu Bezjaku. Udeležba je bila izredno velika iz domače in sosednjih občin. Z obiskom so nas „počastili“ tudi štirje nasprotniki, med njimi se je odlikoval eden po svoji pijanosti. Dobro vemo, kedo je to povzročil. Seveda so se nasprotniki morali počastiti volji naših mož in mladeničev. Na shodu je obširno poročal naš domačin J. Vesenjak, govoril pa so navdušeno in prepričevalno tudi naš starosta živinozdravnik Korpar, posestnik Reberc Franc in nekteri drugi. Naša Kmetška zveza s svojim odkritim kmetским in krščanskim programom bo pri nas sijajno zmagala.

Shodina na Murskem polju. Naše zeleno Mursko polje stoji trdno na strani Kmetске zveze. To so pokazali volilni shodi, ki jih priredil naš kandidat Franjo Zebot. V Bučevcih so se zbrali v soboto 6. novembra zvečer v Stefančevi gostilni naši volilci iz Bučevcev, Starenovevasi in Vučjevasi. Shodu je predsedoval spoštovani župan g. Kosi, ki je spretno vodil zborovanje. Shod je trajal nad dve uri. Govorili so Zebot, župana Stuhec in Bohanec ter kmeta Slavič in Bohanec. Shod se je vršil mirno in je zadovoljil vse navzoče. Tudi nasprotniki so izjavili, da odobravajo program Kmetске zveze. — Naslednji dan 7. novembra sta se vršila volilna shoda pri Sv. Križu (po ranem opravilu) in na Cvenu (popoldne). Zborovanje pri Sv. Križu je bilo podobno pravemu taboru. Na stotine in stotine zavednih faranov Sv. Križa je vstrajalo dve uri na zborovanju. Kot govorniki so nastopili: Zebot, župan Stuhec, kmetje Makovec, Bohanec in Rep ter domači dušni pastir ž. g. Weixl. Shod je vodil kmet Anton Slavič. Zborovalci so na predlog zavednega našega pristaša g. Repa položili znatno svoto za volilni sklad naše stranke. Shod na Cvenu je bil zelo živahen. Sedanji samostojnež, bivši liberalce, Sokol Joško Rajh je zadnje dni posebno v svoji gostilni agitiral pri svojih prijateljih: Pojdimo na shod Kmetске zveze, razbijmo ga, govor-

nika pa našim. Delal je račun brez krečmarja. Naš zavodnik može iz Cvena, Krapja in sosednjih vasi se niso dali zvabiti v Joškovo liberalno-verzišne samostojne mreže. Ko je naš kandidat Zebot jasno in odkrito razvil volilni program Kmetске zveze so bili nasprotniki tihi, le nek pijanček se je oglasil s svojim hrupavim glasom. Govornik nam je poljudno razvil posebno tri glavne točke programa Kmetске zveze: krščanstvo, slovensko samoupravo in gospodarske zahteve. Dokazal je neustrašeno da Samostojna ni nič drugega kot nezakonski otrok liberalne stranke in da jim stranka liberalnih advokatov in verzišnikov daje tisoče in tisoče volilno podpore iz svojega fonda izvoznicarjev. Tako odkrita, odločna in neustrašeno izgovorjena obsodba samostojne stranke je njene navzoče pristaše popolnoma poparila. Razun nekoga Lipša, ki zajema svojo „samostojno“ modrost iz „Kmetijskega lista“, so vsi — tudi Joško in njegovi priganjaci — glasovali za naše resolucije. Izrekla se je zaupnica Kmetски zvezi. Jugoslov. klubu, doktor Korošci in vsem našim kandidatom. Shod je vodil odlični naš pristaša in vzoren mlad kmet Ferdo Majdič. Samostojni so po končanem shodu skušali Sviriti s svojo „stara pravdo“, a to je tudi vse kar znajo povedati. Mursko polje bo ohranilo po ogromni večini svojo staro zvestobo naši krščanski stranki — Kmetски zvezi.

Konjice. Popoldan se je zbrala v telovadnici ljudske šole kljub slabemu vremenu velika množica vrlih naših pristašev. Shod je otvoril vč. in od vseh priljubljeni arhidijakon g. Hrastl. Ravnatelj tiskarne g. dr. Jerovšek je v jedernatih besedah razložil volitve in razvil program Slov. kmetске zveze, katerega so poslušalci burno odobraval. Dr. Verstovšek je v živih slikah označil vzrok nezadovoljnosti med ljudstvom, katero povzroča deloma druginja, deloma pa demokratsko-socijalistična spekulacija. Zlasti je obžaloval, da se ljudje vsled razmer, ki so posledica svetovne vojske, tako spozabijo in dolžijo Srbe, češ, da so oni krivi teh razmer. Govornik je na podlagi dejanskega stanja v drugih državah dokazal, da smo mi v Jugoslaviji, še v rajju. Ko je še zlasti označil razmere v Nemški Avstriji, je zaklical vsem tistim, ki kričijo in hujskajo ljudi z geslom „proč od Srbov“, da naj gređo takoj v Nemško Avstrijo strada in gladovat. Mi se ne bomo jokali za njimi. Izvajanja se bila tako prepričevalna, da so bili poslušalci veseli tega poduka in želeli, da bi se vedno poučilo kmeto o razmerah, da se ne bodo dali voditi v neznanju položaja in hujskačev, ki so v demokratiških in socijalističnih vrstah. Konjiški okraj bo v pretežni večini glasoval za Slov. kmetско zvezo.

Stranice. Shoda Slov. kmetске zveze se je udeležilo precej naših pristašev; tudi zapeljani kmetje — socijalisti so odposlali svojo zastopstvo. Doktor Verstovšek je pojasnil namen volitev ter razložil program Slov. kmetске zveze. Socijalist Marinček je metatl vmes razne socijalistične budalosti in je celo napadel dvakrat ministra dr. Korošca, kar je moral vse preklecati, ko se mu je dokazala laž in obrekovanje. Odsel je z zborovanja kot lažnik, Cudimo se le, da zamorejo biti kmetje socijalistične naziranja; ne pomislijo, kaj bi jih doletelo pod režimom socijalistov.

Dne 27. oktobra je sklicala KZ volilni sestanek za vasi Gorica, Lopata, Melog, Babno v celjski okolici pri g. J. Mirnik v Medlogu. Udeležili so se tega sestanka skoraj vsi volilci teh vasi, in poslušali zvesto. Shodu je predsedoval kand. Pišek iz Medloga, ki je dal besedo kandidatu Krajncu iz Pirešice, ki je razložil program KZ in pojasnjeval volilni zakon.

Dne 31. oktobra po jutranjem opravilu se je vršil na Zgornji Ponkvi dobro obiskan shod KZ. Ljudje so pazljivo poslušali govorника kandidata Krajncu in g. Silerja, ki sta razvijala program in so bili vsi prepričanja, da je edino Kmetška zveza stranka kmeta, delavca in maloga človeka, zato stoji cela Gornja Ponkva krepro v taboru KZ.

Sv. Peter v Sav. dol. Popoldne 31. oktobra se je vršilo zborovanje v St. Petru v Sav. dol. Polna dvorana društvenega doma se je zbrala samih vrlih mož in mladeničev. Shodu je predsedoval g. gerent Novak, ki je dal besedo kandidatu Krajncu, ki je v živih besedah razvil program in povedal pomen sedanjih volitev. G. Siler je pa orisal delo naše stranke in njene uspehe. Tudi Sv. Peter je pokazal, da bide liberalni Samostojni zvonček smrti in vstaja naša SLS, ki bo 28. novembra tudi v Sav. dolini porazila liberalne samostojne.

Laško. Volilni shod Kmetске zveze v nedeljo 31. oktobra se je krasno izvršil. Bila je lepa manifestacija katoliške misli v laški okolici. Shod se je vršil po prvem opravilu pri cerkvi na trgu. Kot govorника sta nastopila kandidat Kmetске zveze g. Skoberne iz Rajhenburga in pa naš stari znanec duhovni svetovalec župnik Casl iz Trbovelj. Ko pa je gošpod Casl v poljudno šaljivem govoru omenil razne bogate spekulante, je takoj začivkal neki mlekozobnež, kateri pa je moral urnih nog pobrisati, seveda je med begom poljuboval pesek na cesti in poskušal kako trde so kmetiske pesti. To naj si dobro zapomnijo tisti, kateri mislijo še kdaj motiti naše shode. Pasiravno je bil huđ mraz je ljudstvo vztrajalo do konca pazljivo poslušalo govorника in njim pritrjevalo.

Sv. Jedert nad Laškom. Shod Kmetске zveze se je tukaj vršil v nedeljo dne 31. oktobra po desetem opravilu. Ljudstvo se je shoda udeležilo v obilnem številu. Program naše in nasprotnih strank sta ljudstvu razkladala kandidat Skoberne iz Rajhenburga in Deželak iz Smilavža. Nedeljska shoda v laškem okraju sta jasno pokazala, da je kmetско in de-

lavsko ljudstvo našega okraja zvesto zaslono naše krščanske stranke. Volilni shod Kmetске zveze v Trboveljah je bil na vseh svetnikov dan popoldne. Čeprav šele vizadnjem trenutku razglašen, je bila vendar dvorana Društvenega doma polna poslušalcev. Vsi smo z zanimanjem poslušali volilni govor kandidata Kmetске zveze, Skoberneta, posestnika iz Rajhenburga. Njegov nastop in govor je napravil na vse najboljše vtis in vzbudil veliko navdušenje in potrjeni smo bili v prepričanju, naša prava kmetška stranka je Kmetška zveza, oziroma ljudska stranka, za katero nočemo tudi pri volitvah delovati z vsami močmi. Za delavce je govoril rudar Keše, ki je tudi kandidat Kmetске zveze. K besedi se je oglasilo tudi več domačih govornikov, ki so priporočali kandidata in povedali svoje želje.

Volilni shod naše Slovensko kmetско zveze, kateri se je vršil nedeljo dne 7. novembra v dvorani Bralnega društva na Sladki gori, se je v vsakem oziru obnesel prav dobro. Na shodu je v poljudni obliki obrazložil program Slovenske kmetске zveze župan in bivši doželnozbornski poslanec g. Jakob Vrečko iz Poukve. Ko je za njim govoril še urednik Štupan, se je vršil živahen razgovor, katerega so se v obilnem številu udeležili naši najboljši možje prelepe sladkogorske župnije. Številna udeležba in vedno večje zanimanje za našo Slovensko kmetско zvezo nam je porok, da za razne zbegarske stranke na Sladki gori ni prostora.

Guštanj, Nedeljo, dne 7. t. m. se je vršil v prostorih g. Lečnika številno obiskan shod Slov. Kmetске zveze, kateremu je predsedoval načelnik krajevnega odbora KZ, g. Bene Kotnik. Podpredsedniška mesta sta zavzela gg. Mileš Ovid in Alojz Glavar, člana Delavske zveze. Govornika iz Maribora, delavski kandidat Krepek in ekonom Golob sta nam v daljših govorih razjasnila naš lepi program in velikaški pomen bodočih volitev v konstituantno. Par radovednih komunistov, ki so prisostvovali zborovanju, se je vedlo zelo dostojno. Naši vrli Guštanjci so na tem shodu pokazali, da se zavedajo velike in vzvišene naloge, ki jih čaka na dan 28. novembra. Bog jih živi!

Vera in katoliška načela naj imajo prvo mesto v politiki, ne zadnjega ali spleh neznanega kakor kotoje sa mestejni in komunisti.

Za volilni sklad Kmetске zveze so darovali: Poslanec dr. Jos. Hohnjec 4800 K; Jožef Oberski, Oplotnica 400 K; na gostiji Skof-Korošec v St. Petru pri Mariboru 56 K; Franc Cobež, Kapela pri Radencih 60 K; na Remniku nad Breznom nabrali 111 K; Jan. Ogrizek, Sv. Križ pri Slatini 120 K; Fr. Korošec, nadžupnik, Sv. Križ pri Slatini 200 K; Kmetška zveza na Sladkigori 200 K; Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju 400 K; Karl Cernei, župan, Fram 200 K; Posojilnica v Frankolovom 200 K; Franc Gregorevič, Mali vrh, Globoko pri Brezicah 200 K; Dekliški odsek za volilni sklad 1096 K; Tomaž Korpar v Osluševih, Sv. Lenart pri Veliki nedelji nabral na shodu KZ 200 K; Mažhenova hiša v Gornjem dolu n. Sv. Jakob v Slov. gor. 150 kron; Kmetška hranilnica in posojilnica pri Sv. Tomažu pri Ormožu 200 K.

Za volilni sklad Kmetске zveze je darovala rodbina Pivec na Malni pri Sv. Jurju v Slov. goricah 50 K. Na gostiji Janeza Ribič in Miroke Babič v Cezanjevih so nabrali za Kmetско zvezo 241 K. Zivele take rodbine in taki svatje! Pri Sv. Florjancu pri Rogatecu so nabrali 50 K.

Za kmetско zvezo so nabrali: Na godovanju matere g. župnika Evalda Vračka 100 K, na shodu v Žetatah 100 K, v Gornjih Gušovljah (Št. Peter v Savinjski dolini) 263 K, v Št. Jurju ob Taboru 663 K, v Št. Janžu pri Velenju 50 K, Franc Levč 20 K.

Navodila.

Najboljša priprava za volitve

manjši sestanki po vaseh.

Vseprav, ker prirojajo naši vrli zaupniki in agitatorji take vaske sestanke, o te čutijo lepi sadovi. Sosedje pride o pri enem sesedu skupaj, ter se pod vodstvom naših zaupnikov pogevarijo o vsem potrebnem za volitve, o važnosti bodočih volitev, o volilni delavnosti, o Kmetски zvezi in njenem programu, o samoupravi itd.

Samo 14 dni je še do volitev!

Prirajajte vsak dan vaše sestanke! Ne ustratite se ne trada ne grožnj nasprotnikov!

28. novembra b. naš trud poplača!

Tedonske novice.

V Gornji Radgoni je bil pretelko nedeljo prav dobro obiskan shod naše stranke. Predsedoval je naš vrli pristaš in voditelj kmetov v tem kraju Pelc. Govoril je dr. Hohnjec, ki je razpravljajal o programu naše Kmetijske zveze, o naših političnih protivnikih, o volnem zakonu ter dajal navodila za volitve. Jerebič je opozoril kmete na lažljivo agitacijo Samostojne, ki hoče sebi glasove prigoljufati s tem, da laže, češ, med Samostojno in med Kmetisko zvezo ni nobene razlike, pri obeh so kmetje. Sprejeti sta bili 2 resoluciji. V prvi kmetje ostro protestirajo zoper vsak poizkus pri določitvi državne meje zapustiti Muro in apaško kotlino in morda tudi te kraje prepustiti Avstriji. Slovenski kmetje o tem nečejo nič slišati in opozarjajo vlado, naj ne dovoli nobenega barantanja s slovensko zemljo. V drugi resoluciji pozivljajo vlado, naj podvzame odločne korake zoper Avstrijo, ker neče dovoliti v mirovni pogodbi zajamčenega prevoznega prometa med Spiljem in Radgono.

Nečrveno postopanje Avstrije napram naši državi v vprašanju železniškega prometa med Spiljem in Radgono je potrepljivost našega obmejnega slovenskega ljudstva postavilo v preveliko preizkušnjo. V mirovni pogodbi ki sta jo podpisali Avstrija in naša država, je poseben člen, ki določa da mora Avstrija dovoliti svobodni prevoz drugim državam, torej tudi naši. Avstrija pa tega neče. Če bi prosti prevoz kje bil na mestu, je na progi Maribor-Ljutomer, katera med Spiljem in Radgono žalibog teče po avstrijskem ozemlju, nujna potreba. Slovenske gorice, Mursko polje in Prekmurje so navezani na to železniško progo, brez nje so odrezani od sveta. To Avstrija dobro ve in zato bi rada, predno dovoli prevoz, kar bo prej ali slej morala storiti, dosegla od naše države razne pridobitve v političnem in gospodarskem oziru. Naša vlada pa nima ali dovolj smisla ali dovolj odločnosti, da bi avstrijsko vlado prisilila k temu, kar ji nalaga mirovna pogodba. Na shodu v Gornji Radgoni, kjer je dr. Hohnjec kmetom v tem vprašanju dajal potrebna pojasnila, so zborovalci v posebni resoluciji pozvali vlado, naj vendar enkrat stori konec škandaloznim razmeram na tej obmejni železniški progi. Če avstrijska vlada iz lepa neče izpolniti svoje dolžnosti, naj se je prisili k temu. Nezaslišano je, da bi se ta državnica, ki je od svojih so sedov, torej tudi od nas odvisna, da sploh more živeti, napihovala proti nam kakor žaba. Nemškimi hujšakom na naši državni meji se mora odstriči greben. Drugače ne bo rada.

Iza Z ozirom na notico „Kmetijskega lista“, da sem pristopil k narodno socialistični stranki, ponaviljam še enkrat, da nikdar nisem bil pristaš te stranke in nisem sedaj. „Kmetijski list“ je to notico prišel po demokratičnih listih 14 dni potem ko je bila že v drugih listih javno ovržena, kar bi bil „Kmetijski list“ moral znati. Storil torej ni iz neumnosti, ampak iz zlobe.

Dr. Leop Lénard.

Zlata poroka. Marija in Marija Verlič iz Krčevine sta obhajala 3. novembra svojo zlato poroko. Zlatoporočnica, ki sta duševno in telesno še popolnoma čila in krepka, sta zbrala ta dan okrog sebe vse svoje sorodnike, prijatelje in znance. Ob 10. uri sta imela v cerkvi Matere Milosti slovesno obnovenje poročne obljube in sv. mašo. Dobri sosede kakor cela krčevinska graba, imenovana že pod staro Avstrijo „jugoslovanski kot“, so tekmovali med seboj, kako bi razveselili toli priljubljena zlatoporočnica. Družina Zupanova, ki se je izkazala že ob priliki orlovskega tabora v Mariboru z naravnost očarujočim kresom na čast gostom, je zažgala tudi tokrat umeten kres v podobi križa, ki je gorel dve uri na čast zlatoporočnice in bil nepopisno lep. Med tem ko je gorel kres so vrli krčevinski fantje streljali. Zlatoporočnicema kojih vnukinja je sedaj njima opora, je neumorno dela vna članica naših društev, čest tamo in želimo, da bi obhajala vsaj še biserno.

Sleparstva koroških Nemcev. Ob priliki ljudskega glasovanja na Koroškem so Nemci sleparili kar na debelo. Goljufavali so na dvojno, kupovali so glasove z blagom in z dobrim denarjem, kupovali so pa tudi glasove s ponarejenimi bankovci. V soboto pred glasovanjem so se razlili po Koroški razni nemškutarski sleparji in plačevali so za glasove kar po tisočakah. V nedeljo je šel volilec na volišče, ni torej imel toliko časa, da bi bil šel v Celovec ali v Beljak menaj prisluzene tisočake. V prijetni nadi, da bo prejel za glasovanje za Nemško Avstrijo lepe tisočake, je šel z veseljem v pondeljek v Celovec ali pa v Beljak. Toda vračal se je popolnoma potrt in neprijetno razočaran. Nikjer mu niso hoteli zamenjati teh bankovcev, ker so bili vsi ponarejeni. Ni nam torej treba imeti nobenega pomilovanja za tiste zaslepljene, kateri so za ponarejene Judeževske bankovce izdali in prodali svojo domovino!

Krasen vzgled. Požrtvovalne članice ormoške Dekliške Marijine družbe so nabrale za volilni sklad SKZ lepo svoto 1180 K. Iz tega sledi, da se zaveda naše vrle mladenke velikanskega pomena bodočih volitev v ustavotvorno skupščino in tudi ogromnih izdatkov naše stranke v tej velikanski volilni borbi. Iskrena hvala! — Tajništvo Slov. kmetijske zveze v Mariboru.

Usmili bratje — z Kardje pri Novem mestu bodo pobirali prihodnje tedne po Spodnje Štajerskem. Priporočamo jih vsem usmiljnim srcem!

Velikanski požar je vpepelil v noči 9. t. m. gospodarska poslopja v Podlehniku pri Ptaju. Poslopja so last graške „Sparraasse“. Škoda je milijunska. O vzroku požara še doslej ni nič dognanega.

Pozdrave iz zasedenega ozemlja pošiljajo naši krščanski Slovenski kmetijski zvezi in našim krščanskim listom zavedni Slovenci iz zasedenega Primerja, iz Opšine pri Trstu. Upamo, da bo nekoč tudi našim bratom-trpinom zasijalo solnce zlate svobode.

Narodno gospodarstvo.

Dr. Rudl.

Pretakanje vina.

Letošnja vinska trgatve so je vsled jako toplega vremena začela vobče zelo zarana. Izvanredno lepo in toplo vreme je bilo vzrok, da je letošnji vinski mošt začel takorekoč vreti že na preži in je že v nekaj dneh postalo iz mošta vino. Kakor hitro zavre mošt, je potrebno, da se sodi z vinom dopolnujejo, ker se sicer na površju vina vstedi prostega dostopa zraka razvijejo škodljive glivice, posebno v sodih, kjer se vino z natega (Stichheber) dostikrat poskuša. Pogostokrat sem videl v raznih vinskih kletah take natege iz navadnih štajerskih buč, rastlina, ki je vola in ima dolgo cev. V takih bučah je včasih vse polno raznih krojačnih in še marsikaj drugega. S tako natego ali s „cugom“ se potegne vino iz sode. Vinogradnik navadno pred rabo pišne v natega, še celo v vinski sod, ali jo pa poprej splahne z vinom ali vodo. Je to sicer prastara navada, toda tudi prastara kvarljiva razvada, pri čemer snaga zelo trpi, ker takih nateg ali cugov vsled mnogokratnega pomanjkanja vode ni možno dovolj osnažiti, predno se rabi. Kako natančni glede snage pri pretakanju vina so pač bili stari Rimljani, je treba čitati tozadevne izvlečke iz poročil njihovega umnega kletarstva.

Ne samo pri finih sortiranih vinih je snaga neobhodno potrebna, ampak tudi pri navadnih vinih. Prva snaznost je že pri trgatvi neobhodno potrebna, nadalje pri napolnjevanju sodov in končno, kar je pa poglavito, pri pretakanju, da ne trpi kakovost, barva in okus vina.

Povprečno letošnja vina ne vsebujejo preveliko kisline, vsled česar se bodo morala letos veliko preje pretočiti, kakor druga leta. Kakor hitro so se kvasnice in drože vsedle na dno sode in se je vino že začelo čistiti, je že napočil čas, da se vino pretoči v vikat, zlasti, ako drože niso več belorumene, ampak že dobivajo rjavkasto barvo.

Izvanredno važno je, da se vino, katero je že začelo dobivati duh po novo pečenem kruhu in je že začelo rjaveti, kar najhitreje pretaka. Pretakanje se mora vršiti z vso naglico. Zlasti vino, ki stoji v topli sobi okrog 12 ur in začne rjaveti, je silno potrebno, da se pretoči v drug snažen sod in se pri tej priliki močno žvepla, n. pr. ana palčica (Stangica) žvepla na polovnjak.

V Svici in tudi podrugod zmešajo rjavo vino z debelimi in zdravimi drožami, katere so bile vzete iz drugega sode. Pravijo, da je to postopanje izborno domače sredstvo proti rjavici vina.

Pri pretakanju vina je važno, da je zrak snažen in da vino kolikor mogoče pride v stik z čistim zrakom, vsled česar se debele pipe odprejo samo na polovico, da vino teče v skaf bolj na široko.

Čez par dni se pretočeno vino dopolnuje in ob tej priliki v drugič poskusi, je-li je pretakanje vplivalo ugodno ali ne. V poslednjem slučaju se mora to vino še enkrat pretočiti in ako rjavi, še enkrat prav močno žveplati. Tudi zatik pri pilki naj bo snažen in ne sme biti ovit s starimi capami.

Ker je ravno umno pretakanje vina za naše vinogradnike zelo velike važnosti, sem napisal te vrstice iz lastne izkušnje v prid našim slovenskim kletarjem.

Razglas glede oddaje trte iz državnih trtnih nasadov. S pooblaščenjem poverjeništvu za kmetijstvo deželne vlade v Ljubljani se vinogradnikom naznanja da se bodo spomladi leta 1921 oddajale trte iz državnih trtnih nasadov v Sloveniji po sledečih cenah: 1. za 1000 komadov cepljenk Ia, 2000 K; za 1000 komadov cepljenk IIa, 1000 K. 2. Za 1000 komadov korenjakov Ia, 500 K; za 1000 komadov korenjakov IIa, 250 K. 3. Za 1000 komadov ključev Ia, 100 K; za 1000 komadov ključev IIa, 50 K. Te cene veljajo le za manj imovite posestnike, ki doprinejo od pristone občine tozadevno potrdilo. Vsem drugim naročnikom se bodo trte zaračunale za 100% dražje. Na dalje veljajo te cene le na oddajnem mestu v pristojni državni trtnici, Omot in dovoz na železnico ali pošto se zaračunaj posebej. Trte dobijo le vinogradniki iz Slovenije, ki se zavežejo, da bodo trte sadili na lastni zemlji. Pri dodelitvi korenjakov se bo oziralo v prvi vrsti na one naročbe, ki nameravajo zasaditi lastni matišnjak, pri dodelitvi ključev pa na one naročnike, ki cepijo trte za lastni vinograd in ne za prodajo, in ki doprinejo tozadevna potrdila pristojne občine. Naročila se sprejemajo pri državnih trtnih nasadih in pri pristojnem viinarskem nadzorništvu (v Mariboru ali Novem mestu) in sicer do najkasneje 20. decembra 1920. Po tem roku se razdelijo trte sorazmerno med upravičene naročnike, katerim se dostavi tozadevna nakazilca.

Za ta in bavrene galice za ude kmetijske podružnice Maribor in okoliš še enkrat opozarjamo,

da rok za naročitev in predplato z 15. t. m. potече. Pristojno mesto je trgovina Klajnshek in Pontic v Vetrinjski ulici, kg etane 25 K.

Mozirje. Kako močno se je sadjarstvo v zadnjih desetletjih v tukajšnjem kraju razvilo in povzdignilo, o tem nas je prepričala krajevna sadna razstava, katera se je priredila v prostorih Bralnega društva. Razstavo je otvoril župan trške občine g. A. Goričar, ki je vse navzoče prisrčno pozdravil ter je še posebno omenil, da smo lahko ponosni na to, da naša okolica sedaj toliko tako lepega sadja. Za umij je povzel besedo nadučitelj Fr. Praprotnik, ter je v svojem izbornem govoru povdarjal neizmerno važnost in veliki gospodarski pomen umnega sadjarstva. Kot tretji govornik je nastopil veletrgovec R. Pevec, ki je kot jako izkušen in izveden sadni trgovec navedel posebno tiste sadne vrste, katere imajo v sadni trgovini veliko veljavo in se torej tudi v nadaljnjo pomnoženje z najboljšo vestjo priporočajo. Prva med temi je Kanada-rajneta, ki se radi svojega iskro tobrega okusa vedno prav dobro plačuje. Istotako se radi finega okusa in lepe zunanje oblike kaj čoko cem Londonov pepinek. Radi svoje trpežnosti pa se za sadno trgovino prav priporočljive te-le vrste: bobovec, bojkovo jabelko, kralj Samo, kraljevič Rudolf, rdeči zimski kalvil in zlasti trdika, katera pa v tukajšnjem kraju še ni razširjena. Razstava je bila več dni odprta in so v isto prav marljivo prihajali vsi tisti, ki se za to tako velevažno stroko kmetijstva la kofičkaj zanimajo. Tudi potovalni učitelj Goričar in deželni sadjarski nadzornik Humek sta si razstavo ogledala in sta se tudi prav ugodno o njej izjavila.

Živalski sejm v Mariboru, dne 9. novembra 1920.

Prignalo se je: 6 konj, 4 bike, 81 volov, 197 krav in 4 teleta. Cene so bile za 1 kg žive teže: debeli voli 15—16 K, srednje debeli 14—15 K, plemenski voli 11—14 K, debele krave 14—15 K, debele telice 14—15 K, breje krave 14—16 K, mlečne krave 14—16 K, suhe krave 6—14 K, teleta 15 K. Kakor je razvidno, je bila primeroma zelo nizka cena. Opazilo se je, da je padanje cen povzročil rani mraz. Posebno mali posestniki, ki nimajo krme, so živino rajši po ceni prodali, kakor pa da bi krmo kupovali.

Ovčji sejm v Slovenjgradcu. Ministrstvo za kmetijstvo in vede je dovolilo graški alpinski družbi za gojenje ovac nakup in izvoz 2000 ovc jezerske (solčavske) pasme iz Slovenije proti uvozu v poštev prihajajoče plemenske živine. Ta nakup se bo vršil na sejmu v Slovenjgradcu dne 19. novembra t. l. in se vabijo vsi ovčerejci, da priženejo v obilnem številu svoje ovce jezerske pasme ta dan v Slovenjgradec.

Debava smednika. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima na razpolago večjo množino navadnega in ojačenega razsredelnega smednika. Po železnici se bo odpošiljalo najmanj po 100 kg vsake vrste. Manjše množine se bodo oddajale pri tvrdki Franc Sevcik, Ljubljana, Židovska ulica. Interesenti naj prigrasijo svoje potrebe do najkasneje do 20. t. m. in predlože objednem potrdilo od okrajnega glavarstva ali županstva.

Mladeniči, fantje ki bi vas veselili tkalski obrti! Tkanje so drage, da jih navadnemu človeku ni doplačati, in dolgo, dolgo se to še ne bo izpremenilo. Zato so naši kmetovalci zopet začeli lan in konoplju sejati, ženske pa presti. A kaj, ko tkalcev ni, ki bi iz preje narejali platno. Tkalski obrt je, v dobi, ko je kupljeno platno bilo ceneje od doma pridelanega, takorekoč izumrl. Danes so tkalci, kar jih še živi na naši zemlji, vsi po 80 let stari ter ne morejo več delati. Zato se obljublja mladim ljudem, ki se hočejo učiti tkalskega obrta, lepa prihodnost. Nobenemu, ki bi imel veselje do njega, ne bo žal, ako se ga poprime. Največja težava je v tem, da se noben tkalski mojster, ki bi še bil zmožen, fanta uspešno učiti, vsled dragoga preskrbovanja ne more odločiti, sprejeti učenca. Kmetijski podružnici Maribor in okoliš se je pesrečilo, najti izvrstnega tkalskega mojstra, ki je v najboljših letih, ter se z njimi pogoditi, da sprejme enega fanta v uk. Fant naj je 16 leto dopolnil, zdrav in iz poštene hiše. Starišem bo skrbeti samo za obleko, fant bo v dobrih rokah. Oglasiti se je pri načelniku Kmetijske podružnice, prof. sorju Majcenu v Mariboru, bodisi v njegovem stanovanju (Badlove vile 10), bodisi ob sredah, četrtek in sobotah dopoldne v spodnještajerski ljudski posojilnici (Stolna ulica).

Dopisi.

Sv. Križ pri Mariboru. Dne 4. t. m. smo sprejeli k zadnjemu počitku bivšega posestnika na Dobajevem, g. Andreja Hauptmana. Mnogoštevilni spreved je pokazal, da je bil ranjki zelo spoštovan v vsej občini. Na sedmini so darovali udeleženci za marib. dijaške kuhinjo 300 K, med temi so večje svote dali:

g. župan Galunder 10 K, g. župnik Gabere 50 K in g. učitelj Mirt 50 K. Zvestemu pristaši SKZ in dolgoletnemu naročniku „Slov. Gospodarja“ svetila večna luč!

Sv. Križ nad Mariborom. Socijaldemokrat Trobentar je trosil zadnje dni po naši župniji svoje odpadke v podobi programnega lista. En kup je odložil pri Verdoniku, drugega pa v Kočvarjevi gostilni. Tudi posameznih volilcev se je lotil in se hvalil, da ima že osem volilcev za svojo stranko. Naši ljudje so mnenja, naj Trobentar s plačo, ki jo dobi za agitiranje, obleče svoje otroke, da bo imel vsaj nekaj koristi od svojega socijaldemokratskega trobentanja.

Sv. Križ pri Mariboru. Med strankami, ki so nasprotne Kmetški zvezi vlada velika zmešajava. Vsak čas namreč prihaja kaka nova stranka s svojimi shodi, raznimi letaki itd. med nas in tisti, ki ne želijo biti pristaši krščanske stranke, si zdaj lončijo glave: Kam bi se zatekli. Samostojnež že skoro nihče neče biti, ker se jim ne dopade njih predsednik Petnik, ki sploh nima volilne pravice. Bojda že šteje Samostojna stranka pri nas tri pristaše. Socijaldemokrat — zopet malo vabljivo ime — kako bo kmet vlek z socijem — gostilničar istotako ne more držati s socijalni demokrati, ker če zaprejo sociji cerkve, bo tudi gostilničar moral zapreti gostilno. Kar nas je pa zavednih Križančanov se držimo Kmetške zveze, ki bo pri nas in drugod silajno zmagała.

Fram. Vsem, ki so mi pri nabiranju darov za dijaško kuhinjo šli blagohotno na roke, da sem mogel nabrati lepo svoto 343 K in tudi darove v živilih, se na tem metu najtopleje zahvaljujem. M. A., dijak iz Framu.

St. Janž na Dr. polju. (Schnuderlove samostojne laži.) V obupnem boju človek ne gleda veliko na orožje, je-li primerno in dovoljeno, vse mu pride prav, kadar ga besnost prevzame, samo da zamore škodovati sovražniku. Prav nič ni izbirčna Samostojna v boju proti Kmetški zvezi. Kakor nekdanji štajercijanec, je tudi samostojnim kolovodjem najbolj prijubljeno orožje laž in obrekovanje. To nam prav posebno potrjuje poročilo, ki smo ga dobili iz St. Janža na Dravskem polju, kjer ima Samostojna posebno močno postojanko. Prvo premijo za lažljivost, obrekovanje in hujskanje pa bi se moralo prisoditi tajniku Samostojne in od vlade nastavljenemu agrarnemu nadzorniku Schnuderlu. Zaslužil si je to premijo s svojim govorom na shodu Samostojne v St. Janžu z dne 15. 8. 1920. Mislil je, da ima pred seboj samo le svoje zaslepljene pristaše, ki mu ne bodo zamerili, naj še jim toliko laži pove. Zgodi se, da kdo v političnem boju pretirava, toda samo pri podlih nemškutarjih je bilo najti ljudi, ki so si na lepem izmislili laži in jih javno govorili, ker čuta sramu in poštenosti pri njih ni bilo. Ker je bil Schnuderl strasten nemškutar, se je kot tak do dobra izsojal v lažljivosti in obrekovanju ter hujskanju. Navesti hočemo samo nekaj takih cvetk iz njegovega govora. 1. Rekel je, da da častno besedo, da pri Samostojni ni nobenega advokata, in da imenuje vsakega nesramnega lažnika, ki bi to trdil. A „Kmetijski list“ sam (St. 33 z dne 16. 9. t. l.) ga postavlja na laž, kjer je v poročilu o obnem zboru Ekonoma razločno povedano, da je bil dr. Sajovic pri Samostojni. G. Schnuderl je kot tajnik stranke to dobro moral vedeti, a vendar je trdil, da ni nobenega advokata pri njih. Kdo je torej nesramni lažnik, kdo mož beseda? 2. Po mnenju samostojnih hujskačev nima vera s politiko nič opraviti, pač pa politika z vero. Zato je Schnuderl veliko govoril o verskih rečeh, mnogo več, kakor je to navada pri „klerikalnih“ govornikih. Posebno strastno je napadel škofa dr. Jegliča in Marijine družbe. Ljubljanski škof je izdal nova pravila za Marijine družbe in prva točka se glasi: vsaka družbenica je dolžna hoditi od hiše do hiše agitirat za Kmetško zvezo. To je politična banda, ki ne zahteva pobožnosti do Marije, ampak pošilja svoje člane, da hodijo defat zdrabno od hiše do hiše. Koliko je resnice na tem? Niti ena beseda, niti ena črka ne. Naročili smo si pravila iz Ljubljane in tam smo brali, da se prva točka tako glasi: Marijina družba ima namen: 1. gojiti med svojimi udi prav posebno ljubezen in pobožnost do Marije. Ali g. Schnuderl ne zna brati, da si je izmislil tako podlo laž in jo svojim usmiljenja vrednim poslušalcem položil na srce. Kdo je nesramni lažnik, g. Schnuderl, kje je politična banda? Sedma točka pravil Samostojne pravi, da bo stranka nastopala zoper vsakega, ki bi hotel škodovati verskemu čutu ljudstva. Schnuderl podlo laže o Marijini družbi, ki je Cerkev zelo čista in priporoča, torej: Samostojna, izbačni iz svoje stranke tega lažnjivega hujskača. Toda Samostojna svoja pravila tako spoštuje, kakor Schnuderl resnico. 3. Schnuderl je rekel tokom govora: Kmetška zveza je hotela že korporativno prestopiti v našo samostojno stranko. Ker že iz prvih dveh točk veste, dragi čitatelji, koliko je temu Schnuderlu verjeti, vam ni treba še posebej poudarjati, da je tudi ta stavek od začetka do konca zlagan in da je ravno nasprotno res: Samostojna je po g. Ureku prosila g. Pušenjaka, da bi naj delal na to, da se obe združita. Kje je politična banda, g. Schnuderl, kdo je nesramen lažnik? 4. Smešno-neumno-hudobna je nadaljna laž g. Schnuderla: tudi vinski darvek, ki je bil že odpravljen, je bil zopet uveden od gospodov od Kristusovega oltarja (torej duhovnikov). Koliko zlobe, koliko brezvestnosti tiči v tem stavku! Da si upa na javnem shodu v imenu cele stranke tako neumno laž izreči. Ne bi mislili, da je taka hudobija in neznačajnost mogoča! Ubogi kmetški stan, če že bodo vodili taki brezvestneži, ki so se z resnico ta-

ka skregali. Kdor to malo presodi in še ima količkaj razuma in čuta poštenosti v sebi, mora spoznati, da stranka, katera tako farba svoje pristaše, ni poštena, nima poštenih namenov, ne zasluži nobenega zupanja. Vsi pristaši bi morali Schnuderla tožiti zaradi razžaljenja časti, ker jih je imel za tako nepošteno in nespametne, kajti če bi jih imel za poštene in pametne, jim ne bi upal tako očitno lagati. Če vam stranka upa po svojem tajniku tako v obraz lagati, kako bo vas varala še le za vašim hrbtom! Le tisti, ki imajo ali zmedene možgane ali pa pokvarjeno srce, še morejo take ljudi, kakor je Schnuderl, poslušati in jim verjeti. Se enkrat vas vprašamo, gospod Schnuderl, kdo je nesramni lažnik, kje je politična banda?

Sv. Urban pri Ptujju. Simoničev pomagač, kričar Rajšp, po domače Kajžar, je pobiral po Ločkem vrhu predujemo po 5 K, češ, da dobi vsak za to izkaznico za znižano vožnjo po železnici. Oh, kako so nekateri zabiti, da verjamejo take laži! Rajšp je pobiral udnino za Samostojno in prispevke za samostojni volilni sklad. On in Simonič se bosta s tem denarjem vozila po železnici in se mastila pri dobri pečenki, drugi pa bote trgali podplate kakor do zdaj.

Sv. Urban pri Ptujju. Ker se sedaj vedno nekaj sliši o našem samostojnem preroku Simoniču, moram to osebo malo bolj natanko pogledati. To je človek, ki je pripravljen za vsako dejanje in je res lahko umljivo, da je za svoje predrzne nastope plačan. Njegov oče je bil največji „Štajercijev“ agitator. Njegov starejši brat Franc hodi od hiše do hiše, agitira za komuniste, dasi revček ne razume, kaj je komunizem. Njegov brat Anton je prav pohleven mlinar, ki ne razume nobenega sočutja do siromakov, javno ne nastopa kot samostojni agent, ima pa zato pri sebi tistega modrijana Jožefa Žampa, ki se je vozil svoječasno na Dunaj kot delegat štajercijancev. Mi teh ljudi v svojih vrstah ne potrebujemo.

Sv. B. Ibenk v Slov. gor. Svatje na gostiji Antona Kramberger in Micke Ivančič so darovali za volilni sklad Kmetške zveze 160 K. Živeli! Lepa hvala!

Ljutomerški okraj. Veliki samostojnež Joško Rajh z Mote da kot vsiljeni načelnik okrajnega zastopa voziti na najbolj rabljene ceste, kot sta cesti čez „Kotnikov hrib“ in čez Kamenščak gramoz, ki pa ni prav nič podoben gramozu. Joškotov gramoz vsebuje 50 do 80 % ničvrednega peska in ilovice. Čudno, da ima Joško ravno za ceste v svoji bližini dober in toliko gramoz! Vse drugače izgledajo ceste v sosednjih okrajih. Častitamo „samostojni“ g. Joško!

Ljutomer. Samostojnega shoda, ki se je vršil preteklo nedeljo, smo se vsi prav srčno veselili, ker nam je vendar bila enkrat ponujena prilika, slišati voditelje te „zmagajoče stranke“ na govorniškem odru. Mermolja je veliko govoril, še več kvasil, a povedal je presneto malo. Čudimo se, da ni kot vse-siransko izobražen „kmetovalec“ tudi Ljutomerčanom priporočil saditev črešenj mesto vinske trte, ker bi se s takim ravnanjem „ubilo nevarnega zmaja“ italijansko-madžarske konkurence, pretreče našim vinogradnim krajem. Najbrže so g. Mermolja na to zadevico popolnoma pozabili. Pozabili so pa oče Mermolja tudi na dobiček 30.000 K, katerega jim je leta 1917. vrgla solata in petersili, Drugi govornik te stranke, neki Lipovšek, je pričel svoje „mrovarenje“ s tako hinavskimi besedami, da se je marsikateremu poštenjaku moralo studiti. Pribijemo le toliko, da je moral utihniti na zahtevo navzočega komisarja, ker je rabil bogoskrunsko besede. Njegova gospa soproga in politikujoča hčerka Evina je udrihala prav samostojno po ženski volilni pravici, kar je vzbudilo med esnimi in poštenimi ljudmi le pomilovalni smeh. Za, da so nekateri možje z nekako stasjto požirali besede, ki so se cedile iz ust samostojnih apostolov. Besedo „Abzug“, ki se je slišala najbolj v trenutkih, ko je udrihal Mermolja po dr. Korošču, Zebotu, „Straži“ in „Gospodarju“, si naj zapišejo samostojni narodnjaki za svoja slovenska ušesa. Dokler pa ne bodo v svoji temi opustili štajercijansko-nemškutarjskih navad, jih kot pošteni Slovenci sploh ne smatramo vredne, stopiti v krog naših poštenih političnih nasprotnikov. Kmetje, ki so se vračali iz shoda samostojnih so se izražali: „Bog me varuj Samostojne! Če bi pri stopil k tej stranki, bi pač izgubil vso čast in poštenje.“ Pametno bi bilo, ako bi si zapisali na svojo zastavo: „S hinavščino v propast!“ in ne, kakor radi pravijo: „V boj za staro pravdo“, za katero je Kmetška zveza že davno vodila svojo borbo. Ker smo videli in slišali, kako se obnašajo oznanjevalci samostojnega evangelija, uvidamo, da je naša rešitev edinole Kmetški zvezi ozir. Slov. ljudski stranki. Zato kilimo, prleški fantje, vsem zavednim Prlekom: „Bog živil!“ Na dan 28. novembra vsi na plan, ki posedujete volilno pravico, da izvojujemo častno zmago Kmetški zvezi in ubijemo samostojnega zmaja!

Ivanjei. Agitator Samostojne iz Gornjih Ivanje je bil nekdanj pred vojno štajercijanec, med vojno pa je z veseljem hodil od hiše do hiše v Gornjih Ivanjih ter popisaval živino in druge pridelke. Vsaki ubogi kocar bi moral imeti več, kakor on bogat kmet.

In kaj je ta gospod danes? Agitator Samostojne. Zato, posestniki iz Gornjih Ivanje! Med vojno vam je bil vsem trn v peti in danes — ali se ne bi sramovali iti skupno z njim v njegov tabor?! Prepričan sem, da ne! Zato vam kličem: Ostanite v taboru K. Z., če še pa niste, pristopite k nam! Bog vas živi!

Ormož. Shod Samostojne. Na Vseh svetaikov dan je k nam priromal samostojnež Mermolja v spremstvu svojega pobočnika od Sv. Marjete in dveh kmetov iz Središča. Shod pa je dal pri cerkvi oznaniti ormoški gerent. Ob določeni uri se je zbralo okoli 20 kmetov in 10 Ormožancev v Skorčičevi gostilni. Može so povedali Mermolji, da ga bodo poslušali, ko se izvoli predsednik. Nato je bil enoglasno izvoljen predsednikom pristaš Kmetške zveze, Ivan Rojs iz Ormoža. Rojs pozdravi zborovalce v imenu Kmetške zveze, nato tudi Mermolje kot prvič v Ormož dopse le goste. Nato razloži navzočim z Mermolju do srea segajočimi besedami namen in delovanje Samostojne-kmetške stranke. Ko potem Mermolja obljubi, da ne bo napadal cerkve, duhovnikov in voditeljev naše stranke, dobi besedo. Mož v svojih prvotnih besedah zagotavlja svoje spoštovanje do vere in duhovnikov, a v isti sapi pa se izrazi protičrščanski volilni pravici češ da bi se izrabljala v spovednici. Med zborovalci nastane ogorčenje in hrap, zborovanje se nato prekine. Zborovalci kmetške zveze izrečejo zaupnico Kmetški zvezi in njenim voditeljem in odidejo. V gostilni ostane le nekaj gostov, katerim pričneta Mermolja in njegov tovariš na dolgo in široko razlagati nauke Samostojne. Mermolja ostane Mermolja, medtem ko je njegov tovariš kmet od Sv. Marjete zagovarjal cerkev in duhovnike z besedami vnetega pristaša Kmetške zveze. Ko je še konečno govoril Mermolja, stopi pred njega neki obrtnik, ki se je skraja postavil na stran Samostojne ter zabrusi Mermolju v obraz „Vsak kmet je bedak, kateri Vas posluša in vam kaj veruje“. Mermolja ves iz sebe konča stem, da hu . . . vzami liberalce in klerikalce, le samostojneže ohrani. Iz Mermoljevega govora je bilo posneti, da hoče moze na boljševiski način in na račun Kmetške zveze priti do moči, veljave in korita. Pravi, da Samostojna ni privesek liberalne stranke, ko mu je vendar navzoči bivši gerent dr. Lašič, odvetnik in špecialist za občinske račune vedno ploskal. Po končanem shodu, če se sme tako imenovati, vsa komedija, se je dr. Lašič predstavil Mermolju in tovarišem, vsedel k njim v sredino in se bridko pritoževal črez ormoške klerikalce. Mermolja si ga je takoj zapisal v svoje črne bukve kot svojega pristaša in tovariša. Bog živi kmete. Mermolja in dr. Lašiča, zadnjega posebno kot špecialista za občinske račune, vino i. t. d. To poročilo je do pičice resnično, če Kmetijski list drugače poroča, potem laže.

Iz Saleške doline. Naše častitke, volilci Saleške doline; Samostojna je določila za kandidata v našem okraju nam že znanega junaka Antona Drev v St. Janžu. Zvedeli smo, da so lastni njegovi pristaši, ki so zvedeli, da je to resnica, sami priznavali, da so jo pošteno polomili. In res, Anton Drev bo že znal zastopati kmetške koristi, to je že pokazal. Zato je ves vojskin čas, ko je bil na železnici v Celju, bil ognjevit socijaldemokrat. In ti so tedaj kmeti zmerjali za oderuha in bodo tudi za naprej gledali, da bodo kmeta priškrnili. Zdej je ta g. kandidat navdušen samostojnež, dokler mu bo pač pasalo. Morame tako reči, ker on se na nemško bolj razume, ker je bil v Celju nemčur in je svoje otroke nemško vzgojeval. Zdej, ko se mudi v St. Janžu, smo pa izvedeli od zanesljivih prič razne zanimivosti o kandidatuovem komunističnem prijateljstvu do kmeta. Videl je namreč na posestvu svojega soobčana lepa drevesca, ki so že rodila, pa jih je pozelel. Sel je kratkoma na nje. Smola grda, da ga je gospodar pri tem delu zalotil. Ker mu je bil gospodar dober, sta se pobotala, da ni šla cela zadeva pred sodnijo. In zdej je Samostojna pred vas volilce postavila tega človeka, da ga volite. Ali res hočete tega junaka poslati v Beograd blizu drugačnih bogatejših jabolk, kjer bi si še bolj prste oblizaval. Volilci: ne peljite ga v skuša svojo rešite ga hugega! G. kandidat, saj ne boste hudi, saj mi vemo, da ste bogaboječ človek. Zato se skrivajte pred Bogom v cerkvi včasih za prvo fronto za pokopališnim zidom, drugič za drugo fronto za Zagarjevimi oštarijskim zidom. Tudi podjetni ste, kar je za kandidata nujno potrebno. Glejte, g. kandidat, vsi kmetje tako težko dobijo cementa, ali ne bi bilo najbolj pametno, da na svojih volilnih shodi povešle kmetom o načinu, kako ste ga ob prevratu mogli toliko dobiti. Mogoče še zdej gre, tudi oni bi si radi pomagali. Torej le junško na delo, smo prepričani, da vam bo spodletelo.

Krščanstvo je podlega držav. Glasujte za stranko, ki je postavilo vero na prvo mesto v svojem programu.

Češki samostojni kmetje so glasovali za ločitev Cerkve od države. Ali mislite, da bodo naši samostojneži za vero?

Slovenski viničarji.

Tudi za nas je prišel čas, da se odločimo. Zato mi dovolite odkritosrečno, resno besedo in vsak naj stori potem, kakor mu pamet velewa. Za volitve gre. Kakor veste, je pri nas več strank, toda samo dve pridete resnično v poštev.

Prva je Slovenska kmetijska zveza, druga je social-demokratska stranka. Kateri bomo dali naše glasove? S katero bomo šli v boj? Poglejmo si naprej stranke!

Kmetijska zveza (KZ) ali tudi „Slovenska ljudska stranka“ (SLS) je stranka ljudi, ki živi od zemlje. Vsi, ki orjejo in sejejo, ki kopajo in regulirajo, ki žanjejo in berejo, so pristaši SLS, ker se zavedajo svojega enotnega težkega dela in krščanske vzgoje, katere nočejo zavreči. Pri tej stranki najdemo vse krščanske kmete, nagorjake in želarje, hlapce in delavce. K tej stranki pa imajo pristop tudi vsi drugi stanovi, katerim še ni ugasnila luč sv. vere.

Zato je tudi ta stranka najmočnejša v Jugoslaviji! Ze v stari Avstriji je imela v svojih rokah vse deželne in državnozbornske mandate na deželi in zmagala je povsod, kjerkoli je nastopila. Tudi dne 28. novembra ne bo drugače. Liberalni advokati, bogati trgovci in verižniki imajo sicer svojo demokratsko stranko, ki pa pri volitvah ne bo prišla v poštev, ker je teh ljudi, hvala Bogu — premalo. Ker pa so sprevideli, da ne morejo sami ničesar narediti, so si pridobili par kmetijskih kimovcev, ki so ustanovili neko baje Samostojno stranko. To dete še ni leta staro in bo umrlo po volitvah, kakor nekdanja narodna stranka, če se še spominjate nanjo, čeravno so sedaj k tej stranki pristopili vsi stari nemčurji, mešetarji, nekateri liberalni krčmarji in kramarji in vsi tisti, ki so nam prej hodili rekvirirat živino in zrnje. Samo poglejte si te samostojneže in recite če ni res! Da taka stranka ne more zmagati med našim ljudstvom, je sigurno. In složni tudi niso. Mladi advokati in verižniki so se odcepili od starih in so si ustanovili novo stranko. Pri Samostojni pa so se tudi že skregali radi stolčkov, ker bi vsak rad bil na prvem mestu.

Kot edina resna stranka bi prišla v poštev samo social-demokratska stranka, ki je imela pod staro Avstrijo precej moči, ker je združevala vso fabriško delavstvo. V Jugoslaviji pa je ta stranka zelo šibka in ker se treznomisleči delavci nočejo pridružiti komunistom. Tudi v tej stranki ni sloge. Po vseh mestih se je razcepila na levo in desno krilo; obe krila pa si stojita nasproti kakor pes in mačka.

Drugih strank v Sloveniji ni!

In zdaj si premislite vse to in odločitev Vam ne bo težka. Trezen razum in lastna korist vam bo kazala pot do tiste škrinjice, v katero boste položili svojo krogeljico.

Zmaga SLS.

Slovenska ljudska stranka bo dne 28. novembra sijajno zmagala! Ona ide tiho, mirno in odločno svojo pot in si misli: „Ce stotina poštenih ljudi moči, se sliši en kričoč dve uri daleč“. Po volitvah pa bodo ti kričači utihnil in kakor daljno gromčenje so ho zaslišal glas SLS: „Zmaga je naša!“

In sedaj pride delo, delo za ljudski blagor:

1. Izvršila se bo agrarna reforma, koje predpri prave so že dovršene. V vsaki občini je že izvoljen agrarni odbor vkljub temu, da so hoteli demokrati in drugi velekapitalisti zavleči rešitev agrarne reforme v prid graščakom in grofov. Krepek nastop naših poslancev je to že zabil in tudi v bodoče bodo naši poslanci zakleali tem mogotcem: „Roke proč od ljudske zemlje!“

2. Rešilo se bo velevažno vprašanje delavskega zavarovanja ob nezgodah in zavarovanja za starost, da ubogi delavci na stara leta ne bodo tekali po občini od hiše do hiše.

3. Skrbelo se bo zato, da bodo ob času žetve zasigurane zaloge žita po zmernih cenah za domače prebivalstvo, ki si mora svoj kruh kupovati. Kar ostane brez to potrebo naj ne izvozijo židovski oderuhi.

4. Skrbelo se bo za ustanovitev državnih oblačilnic, kakor so že otvorne za uradnike, da ne bodo privatni trgovci gulili kmetijsko ljudstvo. Tam se naj dobi tudi potrebno železje, motike, sekire i. dr. po lastnih cenah. Rešiti se mora viničarsko vprašanje, izposlovati se mora dovoljenje, da smejo tudi viničarji „na prosto“ kuhati žganje in še mnogo, mnogo drugoga.

In zdaj vas vprašam: Katera stranka zamore v resnici rešiti to ogromno, težko delo? Mislim tista, ki je najmočnejša, ki ima moč in vlado v rokah, Stran' čice, ki bodo brojile po 2-3 poslancev, so preslabe za tako delo, detudi se obesijo na suknjo kakoga prijatelja.

Dajmo toraj naše glase najmočnejši slovenski stranki, od katere bomo potem zahtevali, da nas sliši, brani in da nam pomaga do naših pravic. Pamenten človek se ne drži slabica in zato bomo stali dne 28. novembra kakor en mož ob strani mogočne Slovenske ljudske stranke.

„Tu je sloga, tu je moč — Bog nam daj svojo pomoč!“

Viničar J. B. iz R.

Slovenci širite naše liste!

Mojo naznanilo.

Razma!

URE

vsake vrste na sprejemajo v popravilo. Zilaga ur, zlatinske in srebrne. Časa zmerna. Popravila sodna.

IMI IŠTACH, MARIBOR
Grajski trg v gradu (Star).

OBLIKO.

Priprave in najdenje. Tečno in celovito delo. Dobro Mago. Gostje lahko kjerkoli, samo pri:

ALOJZIJ ARHARJEK, Maribor,
Dravška ulica št. 15, (pri učnem mestu). 401

Jurij Juteršnik

likar in slikar, Maribor, Bronarsova ulica 2, se priprave za sprejemanje vseh v to stroko spadajočih del. 854

Na debole! Na drobni!

V najem se vzame gostilna. Poudarimo naj se blagovilje poslati na J. M. hotel Bograd, Slovenjgradec. 909

SUKNO za mačke in ženske oblake, barvna, blažena, platne bele in barvane, posteljne očeje, kece, srajce in hlače v vseh vrstah itd. se dobiva po nizki ceni v manufakturi trgovci Franjo Majer, Maribor, Glavni trg 9.

Pekarija

kjerkoli v prometnem kraju se vzame v najem ali kupi. Poudarimo na upravo lista pod „Pekarija 964“. 954

Čevljarsko obrt

sem otvoril in se pripravam enj. občinstva za izdelovanje obavala. Ivan Khar, Ruška cesta 2, Maribor. 958

POZOR!

Naznanjam pred. dahovščini, cerkvenim predstojnikom, naročnikom vsem znancem in prijateljom, da sem s 1. novembrom prešil svoj kiparski in slatarski atelje za cerkveno umetnost

iz Gabeja v Celje
k Kamenski družbi, Razlagova ulica 7.

Priporočam se za vsa v to stroko spadajoča dela v lesu in kamnu in za vsa restavriranja Z odličnim spoštovanjem

Miloš Hehnjec,
kij. in zlat. mojster v Celju.

Otvoritev obrti.

Jarjam conjanim edjemalsem, da sem svojo 957

MESARIJO
s konjaskim mesom

zopet otvoril v Mariboru, Ob Broga 16 (Uf. raztrasa).

Edvard Kefer, konj. mesar.

Kupi soi

Petrolejske hante

dvo s zabojem, plačamo po 55 K posamezno po 20 K, vsake želenišnja postaja. Šever & Kom., Ljubljana. 877

Suhe gobe

lanone samo, kumne ter vse druge deželne pridolke kupuje trgovian s semeni

Šever & Komp.,
Ljubljana. 846

Kosti, ščetine, staro železo, cunje

kupuje vsako množino po najvišjih cenah.

LABEL SIMA, POLJČANE.

Kupim sledečo stvar: žago ali mliz, goved, pasarstvo, detadi v lesih, očna polirovalnik (veljator), eno parno lokomobilo 15 do 20 PH, Poudarimo z natančnim popisom in ceno na A. Marins, Gornjato pri Celju. 915

Jabolka vsake vrste in drage go doščne pri- ščke kupuje Konrik Konekovič, Maribor, Učbanova ul. 25. 936

Preda soi

Novozidana vila

pri Glavni cesti pod nos od Ptujja za gostilniško obrt ali nekoga drugega obrtnika sprejemam. Ima 4 sobe in 4 podzemeljake kleti, 8 avrijake, kavrji kler, deže vod. mlad sadenjak in celo njivo; brez bremen. Več pove Janos Arbeiter, Zabeval pri Ptujju. 948

Zimsko blago

za oblake in perilo si po solo nizkih cenah preskrbite v manufakturi trgovini Franjo Majer, Maribor, Glavni trg 9.

Lopo posestvo

na sprednjem Muravem polja 47 ocalev zemlje od tega 7 ocalev vinegrada mnogo živine, mlega in prebivšine se preda za dva milijona kron proti plačila. Poudarimo na upravitelstvo pod „Ugodni nakop v Jugoslaviji.“ 919

Kder si želi nabaviti pristavo in srazo

haloške vino

se naj blagovilje poslati „Prva haloške trgovine s vinom Ante Kerenjak in drag pri Sv. Barbarki v Halosah. 861

Copljene trte

likar tudi bile nescopljeno izar-nice ima v zalogi Anton Slednjak tetnar v Juršincih pri Ptujju. 982

Novo hiša se preda v Mariboru, Smetanova ul. 50, dvanadstropna, vsebuje 11 sob, 11 kuhinj in 11 dvorane na vrhovi solnani legi, več se izve pri Antonu Vrabi, p. Križevci pri Ljutomeru. 968

Gostilna dobro ideča, z masim posestvom v okolici Pragerskega se preda. Kje, pove upravitelstvo. 959

Trgovska hiša

na sredni Glavnega trga, sposobna za vsako trgovino, nove-ugrajena s portalom parke hranimi sobami, šipami iz stekla za srepla, kamniti stopnice, ennadstropna, klet, perilna kuhinja itd. se preda za 75 tisoč dinarjev. Vpraša se pri K. Bastiančić, Slovenjgradec. 951

Služboi

Dva volarja in tri hlapce k težkim konjaskim upregam se iščeje. Plača po dogovoru. preste stanovanje kurjava in polje. Prednost imajo prosilci z vsi delovnimi dolavak mi meči, kateri dolo za vsak dan običajne dajno. Vstop akaj ali najpозnejše s 1. januarjem. Poudarimo je poslati na Knesevo oskrbnitvo v Konjicah. 951

Krojač, ki bi šival za trgovač, vino, dobi stalno delo. Naslov v upravitelstvu. 954

Kovaškega učenca

14 do 16 let staroga, sprejmo A. Fer ačak, kovački mojster v Brežicah. 987

Viničarja, nošenjenoga, starejšega, ki razume vsa dela v vinegradi in v sadenjskih sprejmo Sander Kosmanhuber, Varsždinske Toplice. 947

Prvega hlapca

iščem za posestvo na bregih. Prednost maha zakonaka brez malih otrok. Dam popolno hrano ali njivo in deputat ter plačo po dogovoru. Poudarimo pod „Hlapce“ na upravitelstvo lista. 948

Organist in cerkvenik želi spreminiti svojo službo. Je spraten Čestljaneec s d brim šolskim sprideralom, ter z dobrimi znanstvenimi od e duhovščine. Najraje kje v svojem domačem kraju v Slov. gor. Služba naj bi bila taka, da ena ohiatelj zamoro živet in da je zbira v zrnja in dostojno stanovanje. Naslov v upravitelstvu. 950

Viničarja (tri delavske moči) za posestvo v Vedelah sprejme majar Sabotby, Maribor, Prešernova ulica 18. 956

Za prvo deklo

(suharico) se sprejme v tarsož pošteru, ne premlada dekla vešča boljše kuhinje in nekoliko poljskega dela. Kje, pove upravitelstvo. 956

Občinski tajnik, organist in cerkvenik

iskraj se sprejme v Lohi. Plača po dogovoru. Prešnje do 30. nov. pri šepajakem ali pa pri občinskem uradu v Lohi pri Kidanem mestu. 960

Prehajajte naše liste!

POZOR! Mlinarji, kmetje, stavljniki, dobli razstavne žične mreže za poljedelstva v trgovini za košare in rešeta

SAMO PRI JOSIP ANTLOGA, Maribor
TRG SVODOBE (Golezplataz).

Tamkaj se uprejemajo tudi vsa v to stroko spadajoča popravila. Pismenim vprašanjem je prilečiti znaniko za odgovor. 988

Pristna in zelo močna črna in bela

DALMATINSKA 892

VINA

se dobijo po zmernih cenah samo pri dal-matinski zalogi

Ivan Matković, Celje
Glavni trg 8.
Posebna črna vina za slabokrvno.

PISARNIŠKI BILJEŽNI KOLEDAR

CENA K 12.— S POŠTINNO K 15.—

T SKARNA sv. GRILA
MARIBOR, KOROSKA CESTA ŠTEV. 5

Benzin, strojne olje, kolomaz, petrolej, cilindrske olje, vazelin, olje in gorilno olje, tevet mast, mast za usnarje

dobavilja promptno

MINERALNA RAFINERIJA DRAVOGRAD.

Dopise na centrale v Mariboru. 404
Tel. 90. Brezjavni: Rušarrija.

ŽEPNI KOLEDARČEK

CENA K 7-50 ZA LETO 1921 CENA K 7-50

IZBALA IN ZALOZILA TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Slovenci širite naše liste!

„SVARILO“!

Kdor želi dobro blago po zmerni ceni kupiti naj pride v **trgovino pri „Solncu“** tik farno cerkve v Celju.

V zalogi je vedno v obilni izbiri sledeče: bele in rjavave platne, tiskoviza, blačeviza, vsakevrstne rute, mošče in ženske sukne za obleke in kostume, srajce, negavice, sukance itd. Ker imam prvovrstno trgovske stike mi je dana možnost, po konkurenčnih cenah prodajati. Priporočam se za obilen obisk z odličnim spoštovanjem

948

Alojzij Drofenik.

Zimnata, kakor tudi **svilnata malinska sita!**

(pajtil iz Syice za meke vseh vrst se dobe v trgovini

Avugst Čadež v Ljubljani

Kolodvorska ulica 35, nasproti „stare Tišlerjeve gostilne“.

ZNANO JE!

da se v veletrgovini manufakturnega blaga

Karel-a Worsche,

Maribor, Gospodska ulica

dobiva vsakevrstno manufakturno blago v **največji izbiri po najnižjih cenah**

G. ROTH

delniška družba.

Oddelok tovarna za stroje

DUNAJ, Erdbergerstraße 28 c—34 c.

Mitralji. naprave za stiskanje OLJA

za poljedelske obrate. Poseje v 10 urah od 250 do 1800 kg semenskega zrnja.

TOVARNE:

Dunaj—Liesing,

Donajske Neve-meste—Felixdorf.

917

November - Teško in trdno, kakor od omanne odpade listje Ker tu solnce da, to ene samo nepot s sabo vzame. (Grahnik).

Gleboke petritim vrecam naznanjamo tužno vest, vsem svojim soročnikom, znancom, prijateljem in tovarišem, da je naš miljenko

Hrvoje Dregant

dne 21. oktobra t. l. ustisnil stroje angeljske oči na vedno ter nam zapustil samo bol in tugo in lep spomin nanj. Za iskano sežalje vsem tem putem hvale.

Pamete pri Slovenjgradcu, 1. novembra 1920. Zmago in Pavla Dregant, kalsioda starisa — učitelja Jugoslava Dregant, sestrica. 959

UKAZ

ni ampak ogromen dobiček naredite, ako še danes naredite in- strovan cenik ali greste v vele- trgovino R. STERMECKI, CELJE, katera je dobila ogromne množine sukna, barhenta, volne, cečrja, draka in raznega manufakturnega blaga iz inozemstva ter predaja po čudovito nizkih cenah. 952

Pristaši, zbirajte za volilni sklad!

IVAN KRAVOS, MARIBOR

Trgovina in zaloga: Sedlarski, jermenar- Sedlarske delavnice: Aleksandrova c. 13. ski in torbarski iz- Korovinova c. 17. delki. Bashične opreme za konje, turbice za petevanje, nahrbniki, dekalenice (pamaše) iz nenja itd. kakor tudi vse v to stroko spadajoče priteklane. — — — Niklasti okovi (garaiture) za vprege **GENIJI JERVENI** za stroje iz la usnja v raznih širinah v zalogi. Šivalni in vezalni jermeni. Postrežba točna in solidna.

DANICA

KREMA

ZA

obuvalo

čisti, svetli in konzervira kožo

IZOLJANA: 921

„SLAVIA“ tvernica kemičnih proizvodov del. d. Telefon 5-46 ZAGREB, ILICA 213 Brojavi: CEHIA

ZADRUŽNA BANKA

CENTRALA: SPLIT

PODRUŽNICE: MARIBOR, ZAGREB, NOVI SAD

Afilijacije: Zadruga banka Reka, Zadruga štedionica Trst

OSNOVNA GLAVNICA 50 milj. K

Bankovni oddelek:

Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izpačila na vsa tuzemska in inozemska tržišča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelek:

Kupuje in prodaja na veliko vse domače in prekomorske proizvode.

Menjačnica:

Kupuje in prodaja tuje valute, devize in čeke ter vseh vrst domačih in tujih papirjev.

Vloge

Sprejema denar na vložni žiro in tekoče račune ter jih obrestuje pod najboljšimi pogoji.

Podružnica Maribor

Gospodska ulica 20 (Pirchanova hiša)

prične s poslovanjem dne 1. decembra 1920.

Protokolirana tvrdka IVAN HAJNY MARIBOR

Aleksandrova cesta 45

nasproti glavnemu kolodvoru, priporoča cenjenim posejnikom svojo **veliko zalogo samo prvovrstnih poljedelskih strojev**

bet: vidle, mlatiline za rečni pegos, na vital, kitne čistilne mlino, trijerje ali žitno odbiral- niko, slamereznice, izvrstne sadne mlino, grozdne mlino, stiskalnice, korzane rokarje večje in tudi manjše, repereznice, univerzalne pluge, gnojnične šepalke, izvrstne posikane brzo- parilnice v velikosti 50 do 160 l, železne kotle, stalne in prevažajoče motorje ter šivalne stroje. Priporočam tudi izvrstne mlečne centrifuge ali separatorje. Oskrbim slamorezne nože ter popravila vsakevrstnih strojev. Postrežba točna in solidna. Na pism. vprašanja dajem odgovor.

Zadruga banka Split potrebuje za svojo podružnico v Mariboru

knjigovodjo-korespondenta in blagajnika.

Prošnjev z referencami naj se pošljejo na Zadruga banko, Zagreb, Vlaška ulica 24.

Reflektira se samo na verzirane in prvovrstne moči.

962

Ravnateljstvo Zadruga banke Split.